

Под редакцията на: Анна Горска, Анна Долинска, Яцек Кухарчик

НАЦИОНАЛЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА ОЦЕНКА НА ИНТЕГРАЦИЯТА (NIEM) В 14 ДЪРЖАВИ - ЧЛЕНКИ НА ЕС

РЕЗЮМЕ НА ПРОЕКТА 2016–2022 г.

Национален механизъм за оценка на интеграцията (NIEM)

Проект, съфинансиран от Фонд „Убежище, миграция и интеграция“

EUROPEAN UNION
Asylum, Migration
and Integration Fund

Safe harbour Project co-financed from the National Programme
of the Asylum, Migration and Integration Fund

Съдържанието на тази публикация не отразява официалното становище на Европейската комисия и Министерството на вътрешните работи и администрацията на Полша.

Copyright © Институт по публични въпроси, 2022

Този доклад е превод от английски език.

Българският доклад е публикуван в София от Мулти култи колектив.

ISBN: 978-619-7700-04-6

Предговор

Уважаеми читатели,

От името на „Института по публични въпроси“ имам удоволствието да Ви представя заключителната публикация от проекта „Национален механизъм за оценка на интеграцията. Наблюдение и подобряване на интеграцията на лицата с международна закрила“ (NIEM), която обобщава изследователските и застъпническите дейности, проведени по време на проекта, и предлага препоръки, които могат да послужат като насоки за прилагане на по-ефективни национални и европейски политики за приемане и интеграция на бежанци.

„Институтът по публични въпроси“ има честта, а понякога и предизвикателството да ръководи проекта NIEM. Институтът по публични въпроси работи в тясно сътрудничество, особено с Групата за миграционни политика (MPG), за провеждане на проучвания относно националните политики за интеграция, насочени към лицата, на които е предоставена международна закрила, и към лицата, търсещи закрила. Неговата основна цел беше да представи доказателства, които могат да бъдат използвани за подобряване на политиките за интеграция в държавите от Европейския съюз (ЕС) и да предложи по-добри възможности за интеграция на лицата, на които е предоставена международна закрила. На този етап бих искал да благодаря на всички партньори по проекта от 15 държави от ЕС за техния принос към проекта. Не на последно място, бихме искали също да благодарим на Европейската комисия за финансирането от фонд „Убежище, миграция и интеграция“, което ни даде възможност да осъществим този проект.

Започнахме проекта NIEM в периода, когато ЕС като цяло и държавите членки трябваше сами да се справят с предизвикателството на по-голям приток на лица, търсещи закрила, през 2015/2016 г. през южните граници на ЕС, поставяйки под въпрос системите за прием и интеграция и решенията, прилагани в държавите членки, способностите на страните да се справят с потребностите от интеграция по адекватен начин и общата реакция на ЕС на ситуацията. Приключваме проекта в момент, когато в резултат на руската инвазия в Украйна ЕС трябва да се заеме и с интеграцията на милиони нови бежанци. Имаме ли ние – като ЕС и като отделни държави членки – по-добри отговори сега за това как да ги интегрираме в обществата? Държавите – членки на ЕС измислиха ли как да приложат по-ефективно и устойчиво мерките за интеграция? Имаме ли по-добри предложения за интеграция? Екипите на проекта NIEM наблюдаваха и проверяваха по време на три кръга за оценка, провеждани на всеки две години, дали и как са се развили политиките за прием и интеграция. Констатациите, които проектът NIEM представя, свидетелстват за огромни различия между държавите – членки на ЕС, участващи в изследването, и за съжаление, за доста малка промяна по отношение на предизвикателствата, които е трябвало да бъдат преодоляни. Надяваме се, че докато четете този обобщаващ доклад, ще намерите по-конкретни заключения, които ще насърчат размисъл за по-нататъшни насоки за интеграционните политики в различните държави – членки на ЕС и в ЕС.

Въпросът, който определено изисква повече внимание при формирането на публичните политики за прием и интеграция, е сътрудничеството между различните заинтересовани страни. Липсата или неефективността му често изглежда липсващото звено на добре разработена и прилагана интеграционна политика. Също така трябва да се положат специални усилия за приобщаване на лицата, на които е предоставена международна закрила, от ранния процес на разработване на решения и политики за интеграция и тяхното текущо наблюдение, тъй като само една приобщаваща политика ще доведе до желаните резултати от интеграцията.

С тази бележка Ви желая да откриете интересни разсъждения в публикацията.

Д-р Яцек Кухарчик

Председател на „Института по публични въпроси“

Съдържание

Въведение	4
За проекта	4
Участващи организации и държави	4
Деятности по проекта – NIEM в цифри	5
Методика на изследване	5
Статистика и правна рамка	7
Национални изследвания и наличност на данни – заключения и препоръки	40
Сравнително обобщение и заключения от изследването	60
Застъпничество и роля на ЛПМЗ в работата по застъпничество	62
Перспектива на лицата, на които е предоставена международна закрила	73
Снимки от проекта	76
Заключителна конференция и снимки	84

Въведение

За проекта

Националният механизъм за оценка на интеграцията (NIEM) е 6-годишен международен изследователски и застъпнически проект, осъществен през 2016–2022 г. Проектът е съфинансиран от Европейския съюз от фонд „Убежище, миграция и интеграция“ в рамките на конкретни дейности. Целта на проекта бе да се подобри положението на търсещите закрила, признатите бежанци и лицата, на които са предоставени други форми на международна и национална закрила в страните от ЕС, като се осигури стандартизиран изследователски инструмент за оценка на съществуващите правни условия, публични политики, обхваща и методите на тяхното прилагане. Инструментът има за цел да идентифицира силните страни, частичните решения и недостатъците на ниво централни органи във връзка с изискванията, наложени им от международното право, както и от правото и стандартите на ЕС. Освен това инструментът трябва да осигури механизъм за стандартизирано събиране, валидиране, съхранение, актуализиране и анализ на данните, необходими за изграждане на интеграционни политики, основани на надеждни данни и точни анализи (политики, основани на доказателства). Следователно проектът като цяло и това, което следва – инструментът като един от неговите елементи – са посветени на:

- централните правителства на държавите членки, публичната администрация и всички други субекти, които оказват влияние върху създаването и прилагането на политиките за интеграция на лицата, търсещи закрила, и лицата, на които са предоставени различни форми на национална и международна закрила в ЕС,
- заинтересованите страни, които вземат решения относно политиките за интеграция на равнище ЕС, вкл. създаването на бюджети и определянето на приоритети в средствата, предназначени за интеграция, които се предлагат на отделните държави и се разпределят пряко от Европейската комисия за международно сътрудничество в тази област.

Каним ви да прочетете и проследите резултатите от проекта на уебсайта www.forintegration.eu. Там ще намерите новини за проекта, събития, национални доклади и информация за ситуацията и интеграцията на признатите бежанци и лицата, на които са предоставени други форми на международна и национална закрила, тематични анализи и сравнителни доклади за избрани аспекти на интеграционните политики в държавите участнички в проекта.

Участващи организации и държави

NIEM беше ръководен и координиран от „Институт по публични въпроси“ (IPA). „Групата за миграционни политики“ (MPG) беше координиращият изследователски партньор, отговорен за разработването на индикатори, анализ и цялостни сравнителни доклади за NIEM.

- ANTIGONE Information and Documentation Centre on Racism, Ecology, Peace and Non-Violence, Гърция
- Center for Public Innovation, Румъния
- CIDOB – Barcelona Centre for International Affairs, Испания

- Diversity Development Group, Лумба
- Fondazione ISMU – Initiatives and Studies on Multi-ethnicity, Италия
- France Terre d'Asile, Франция
- Institute of Public Affairs, Полша
- Маастрихтски университет, Нидерландия
- Университет Малмьо, Швеция
- Menedék – Hungarian Association for Migrants, Унгария
- Migration Policy Group, Белгия
- Multi Kulti Collective & Bulgarian Council on Refugees and Migrants, България
- Peace Institute, Словения
- People in Need, Чехия
- Providus, Латвия

Проектни дейности – NIEM в цифри между 2016–2022:

- над 100 души участваха в изпълнението на проекта,
- бяха проведени над 200 срещи на национални коалиции,
- бяха организирани 31 национални и международни конференции,
- на сайта на проекта са създадени и публикувани 74 различни вида публикации (сравнителни доклади, национални доклади, сравнителни анализи, policy briefs, дълбочинни анализи).

Методика на изследването

Националният механизъм за оценка на интеграцията (NIEM) създаде механизъм за цялостна оценка на интеграцията на лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ), за да предостави доказателства за пропуски в стандартите за интеграция, да идентифицира обещаващи практики и да оцени въздействието на законодателните и политическите промени. NIEM има за цел да оцени доколко изчерпателно държавите членки отговарят на нуждите и възможностите, които ЛПМЗ носят в своите нови домове. NIEM предлага сравнима методология, която дава възможност за систематична оценка на това доколко са благоприятни политиките на държавите членки на ЕС за интегрирането на ЛПМЗ.

По време на проекта NIEM бяха проведени три кръга за оценка в страните, участващи в изследването: (1) Базов доклад с данни към 1 януари 2017 г., (2) Оценка 1 с данни към 1 януари 2019 г. и (3) Оценка 2 с данни към 1 януари 2021 г. След всеки кръг на оценка резултатите за всяка държава членка, участваща в проекта, бяха представени в национален доклад, изготвен от национален партньор, а сравнителните резултати бяха представени, анализирани и обобщени в сравнителни европейски доклади, изготвени от MPG, която ръководи научноизследователския процес за NIEM. Проектираната методология с нейните индикатори за измерване на интеграционните политики може да се използва за по-нататъшни изследвания за оценка.

Изследването на NIEM беше проведено във връзка с конкретните стъпки, които правещите политики трябва да предприемат, за да създадат рамка, която е в съответствие със стандартите, изисквани от международното право и правото на ЕС. Нормативната рамка, от която са извлечени индикаторите, включва:

- **Правни стандарти на ЕС:** Харта на основните права на ЕС, Директива за признаването, Директива за събиране на семейството, Директива за условията на приемане;
- **Стандарти на политиките на ЕС:** Общи основни принципи за политиката на интеграция на

имигрантите в ЕС, Съобщение на Комисията относно насоките за прилагане на Директивата за събиране на семейството;

- **Международни правни стандарти:** Женевска конвенция за статута на бежанците, Всеобща декларация за правата на човека, Европейска конвенция за правата на човека, Конвенция на ООН за правата на детето, Европейска конвенция за гражданството.

Във връзка с гореспоменатата рамка в проект NIEM бяха разработени повече от 150 индикатора, обхващащи различни области и видове експертни познания, различни заинтересовани страни и различни видове доказателства. Индикаторите за NIEM обхващат четири основни области: общи условия, правна интеграция, социално-икономическа интеграция и социално-културна интеграция. Всяка от тези области съдържа определен брой направления и всяко направление съдържа специфичен набор от индикатори. Оценените 13 направления са:

- Общи условия: въздействие на приемането върху интеграцията, включване на интеграцията в общите политики,
- Правна интеграция: пребиваване, събиране на семейство, гражданство,
- Социално-икономическа интеграция: жилищно настаняване, заетост, професионално обучение, здравеопазване, социална сигурност,
- Социално-културна интеграция: образование, езиково обучение и социална ориентация, изграждане на мостове.

Страните, включени в изследването, са България, Гърция, Испания, Италия, Латвия, Литва, Нидерландия, Полша, Румъния, Словения, Унгария, Франция, Чехия и Швеция. Въпреки че не обхваща целия ЕС, извадката от 14 участващи държави представлява пълния мащаб на опита и предизвикателствата, установени в Съюза по отношение на интеграцията на бежанците.

Събирането на данни и анализът включваха документно проучване, интервюта с практики и експерти от правителствените институции и гражданското общество. Експертни фокус групи и проучвания бяха използвани за получаване на допълнителна информация за някои страни. Данните бяха валидирани на национално равнище и за целите на сравняването на европейските изследвания бяха обработени от MPG и допълнително валидирани в пояснителни цикли с националните изследователи, преди да бъдат осъществени оценка и сравнителен анализ. Пълният въпросник с индикатори, както и правилата за конкретната оценка са предоставени на уебсайта на NIEM (www.forintegration.eu). Всички сравнителни и национални доклади, представящи по-подробна информация за методологията и резултатите, също могат да бъдат намерени там.

Статистика и правна рамка

България

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	Министерство на вътрешните работи
Дял на ЛПМЗ сред лица, които не са граждани	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	Министерство на вътрешните работи
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	Министерство на вътрешните работи

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	Национална стратегия за миграцията на Република България 2021–2025 г. Наредба за условията и реда за сключване, изпълнение и прекратяване на споразумение за интеграция на лица, на които е предоставена международна закрила	https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/national-strategy-migration-republic-bulgaria-2021-2025_en https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/ordinance-terms-and-procedures-concluding-enforcing-and-terminating-integration_en
Институции, отговорни за интеграцията	Наредбата за условията и реда за сключване, изпълнение и прекратяване на споразумението за интеграция на лицата, на които е предоставена международна закрила, предвижда заместник- министър председателят, назначен от Министерския съвет, да отговаря за координирането на интеграционните процеси. Такъв заместник-министър председател обаче никога не е бил назначаван след приемането на документа през 2017 г.	https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/ordinance-terms-and-procedures-concluding-enforcing-and-terminating-integration_en

Информация за програмите за интеграция	<p>Наименование: Споразумение за интеграция на лицата, на които е предоставена международна закрила</p> <p>Продължителност: 1 г., може да бъде удължена веднъж за още 1 г.</p> <p>Предлагана подкрепа: достъп до образование, достъп до заетост, достъп до професионално обучение, достъп до жилище, достъп до здравеопазване, достъп до социално подпомагане и социални услуги</p>	<p>https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/ordinance-terms-and-procedures-concluding-enforcing-and-terminating-integration_en</p>
--	---	--

Чехия

1. Статистика относно лицата, на които е предоставена международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	2972	2586	2220	1923	Чешка статистическа служба; 2022 г. – Департамент в областта на убежището и миграцията, Министерство на вътрешните работи
Дял на ЛПМЗ сред лицата, които не са граждани	0,60%	0,46%	0,35%	0,29%	Пак там.
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	0,03%	0,02%	0,02%	0,02%	Пак там.

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	Чешката република разполага със сложен инструмент за интегриране на лица, получили международна закрила – Държавната програма за интеграция. За последен път програмата е изменена през 2017 г. Освен това ЛПМЗ са споменати в по-широкообхватната Политика за интеграция на чуждестранните граждани. Двата документа са взаимосвързани, макар и слабо.	https://www.mvcr.cz/mvcren/article/integration-of-foreign-nationals-in-the-territory-of-the-czech-republic.aspx
Ако няма един рамков	Основната характеристика на Държавната програма за интеграция е, че тя осигурява	

документ, как е организирана интеграцията в правните документи.	комплексен набор от инструменти за интегриране на ЛПМЗ. Това не е стратегически документ сам по себе си. Политиката, от друга страна, обхваща ЛПМЗ само като допълваща/второстепенна група от чужденци.	
Институции, отговорни за интеграцията	<p>Министерството на вътрешните работи е основната отговорна институция.</p> <p>Администрацията за бежански съоръжения, организационна секция на министерството, отговаря за предоставянето на услугите, посочени в Държавната програма за интеграция. Освен Министерството на вътрешните работи, за изпълнението на програмата отговарят още няколко министерства:</p> <p>Министерството на труда и социалните въпроси, Министерството на здравеопазването, Министерството на финансите и Министерството на образованието, младежта и спорта. Регионите (<i>kraje</i>), местните администрации и НПО също са изброени сред отговорните институции.</p>	https://www.suz.cz/en/
Информация за програмите за интеграция	<p>Интеграцията на ЛПМЗ е организирана по Държавната програма за интеграция. Продължителността е 12 месеца. В рамките на програмата се предоставя комплексна помощ в 5 основни области: жилищно настаняване, заетост, образование (вкл. езиково образование), социално подпомагане и здравеопазване. Точният вид и размер на помощта зависят от спецификата на интеграционните планове, които се разработват поотделно.</p>	https://www.integracniprogram.cz/en/

Франция

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	228 427 (с изключение на непълнолетни)	278 765 (с изключение на непълнолетни)	455 295 (включително непълнолетни)	липсват данни	Годишен доклад на Службата за защита на бежанците и лицата без гражданство (OFPRA)
Дял на ЛПМЗ сред лица, които не са граждани	5%	5,7%	8,8%	липсват данни	OFPRA и INSEE (изчисление на FTDA)
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	0,34%	0,41%	0,67%	липсват данни	OFPRA и INSEE (изчисление на FTDA)

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	Национална стратегия за интеграция, 2018 г. Национална схема за приемане на лица, търсещи убежище и интеграция на бежанци (SNADAR) 2021–2023 Кодекс за влизане, пребиваване и убежище (CESEDA)	https://accueil-integration-refugies.fr/une-strategie-nationale/ https://www.immigration.interieur.gouv.fr/Asile/Schema-national-d-accueil-des-demandeurs-d-asile-et-d-integration-des-refugies-2021-2023 https://refugies.info/fr
Институции, отговорни за интеграцията	Главна дирекция „Чужденци“ на Министерство на вътрешните работи (DGEF) Междуведомствена Делегация за приемане и интеграция на бежанци (DIAIR) Френска служба за имиграция и интеграция на чужденци (OFII)	https://www.interieur.gouv.fr/ministere/etrangers-en-france https://accueil-integration-refugies.fr/https://www.ofii.fr/
Информация за програмите за интеграция	Refugies.info: онлайн платформа централизираща информация за програми и законодателство, свързани с интеграцията на бежанци Републикански договор за интеграция (CIR), 100 до 600 часа езикови курсове, 24 часа обучение по гражданска ориентация, 2 интервюта с OFII	https://refugies.info/ https://www.ofii.fr/procedure/accueil-integration/

Гърция

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	2016 г.	2018 г.	2020 г.	2021 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	Бежанци: 2457 ЛПСЗ*: 250	Бежанци: 12 797 ЛПСЗ: 4157	Бежанци: 26 819 ЛПСЗ: 8512	Бежанци: 13 781 ЛПСЗ: 4668	Гръцка служба за убежище/Министерство на миграцията: https://migration.gov.gr/statistika/ Забележка: Данните се отнасят до предоставена международна закрила. Няма официални данни за броя на ЛПМЗ в страната.
Дял на ЛПМЗ сред лицата, които не са граждани	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	Няма налични статистически данни.
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	Няма налични статистически данни. Предишното преброяване се проведе през 2011 г. Резултатите от преброяването през 2021 г., приключило през декември 2021 г., все още не са публикувани на уебсайта на гръцката статистическа администрация.

*ЛПСЗ – лица с предоставена субсидиарна закрила

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	Национална стратегия за социална интеграция на лицата, търсещи убежище, и лицата, на които е предоставена международна закрила (Εθνική στρατηγική για την κοινωνική ένταξη αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας), 2021 г. Национална стратегия за интеграция (всички граждани на трети страни (Εθνική Στρατηγική για την ένταξη), 2019 г.	1) Налична myk 2) Налична myk

Институции, отговорни за интеграцията	Прилагането на стратегии за социална интеграция на граждани на трети страни (лица, на които е предоставена или които са кандидатствали за международна закрила, непридружени непълнолетни мигранти), се осъществява чрез сътрудничество между Министерството на миграцията и убежището и други министерства и администрации на местното самоуправление, както и с организации на гражданското общество.	Информация е налична тук
Информация за програмите за интеграция	<p>По-долу са описани стъпковете на действие на националната стратегия и съответните им политически действия и мерки:</p> <p>Сътрудничество с местната администрация за насърчаване на интеграцията на местно ниво, което включва действия и мерки като: засилване на сътрудничеството между централната администрация и местната администрация, даване на възможност за участие на органите на местната администрация в инициативи за интеграция, подобряване на услугите по приемане, предлагани на търсещите закрила, подобряване на услугите по приемане и интеграция на местно равнище, предлагане на услуги за настаняване на лица, търсещи или получили закрила, и подобряване на работата на центровете за интеграция на мигранти.</p> <p>Достъп до необходимите стоки и услуги, който включва действия и мерки, като: информиране на гражданите на трети страни за техния достъп до стоки и услуги, подобряване на функционирането на имиграционните услуги, предлагани от Министерството на миграцията и убежището, подобряване на обществените услуги и услугите на местната администрация, които обслужват гражданите на трети държави, и осигуряване на достъп на гражданите на трети държави до системата на здравеопазването.</p> <p>Насърчаване на приобщаващото образование, което включва действия като: подпомагане на интеграцията на децата в образователната система и насърчаване на участието на възрастните в продължаващи образователни курсове.</p> <p>Насърчаване на интеграцията на пазара на труда, която включва действия и мерки като: идентифициране и признаване на уменията и квалификациите на гражданите на трети страни, осигуряване на достъп до пазара на труда и насърчаване на предприемачеството.</p> <p>Усъвършенстване на межкултурната медияция, което включва действия и мерки като: развитие и разширяване на професията на межкултурната медияция и</p>	<p>Националната стратегия не предоставя информация за продължителността на и подкрепата, които се предлагат за всяко действие.</p>

	<p>настърчаване на межкултурното взаимодействие и диалога.</p> <p>Настърчаване на гражданското участие, което включва действия като: даване на възможност на гражданите на трети страни за гражданско участие и участие в общността чрез участие в обществени спортни дейности и доброволчество.</p> <p>Борба с расизма и ксенофобията, която включва идентифициране и наблюдение на случаите на расизъм и ксенофобия и повишаване на осведомеността по отношение на такива явления.</p> <p>Изпълнение на целенасочени политики за интеграция на уязвими групи като: настърчаване на интеграцията на жените, интеграцията на лица със специални нужди и интеграцията на възрастните хора.</p> <p>Изпълнение на целенасочени политики за гражданите от второ поколение с цел засилване на тяхната интеграция в гръцкото общество.</p>	
--	--	--

Унгария

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	2016 г.	2018 г.	2020 г.	2021 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	3373 (1833 бежанци, 1540 ЛПСЗ*)	3590 (1658 бежанци, 1932 ЛПСЗ)	3252 (1511 бежанци, 1741 ЛПСЗ)	2956 (1435 бежанци, 1521 ЛПСЗ)	Министерство на вътрешните работи на Унгария, Генерална дирекция „Полицейска дейност за чужденци“
Дял на ЛПМЗ сред лицата, които не са граждани**	1,56%	1,36%	0,91%	0,84%	Национална генерална дирекция „Полицейска дейност за чужденци“
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	0,034%	0,036%	0,033%	0,033%	Национална главна дирекция „Полиция за чужденци“, Министерство на вътрешните работи

*ЛПСЗ – лица с предоставена субсидиарна закрила

**вкл. граждани на Европейското икономическо пространство (ЕИП)

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	Закон LXXX от 2007 г. относно убежището, раздели 10, 17 до 2020 г.: Стратегия за миграцията на Унгария (имаше специална глава за интеграцията в държавите членки, в която се призовава за стратегия за интеграция, но последната все още не е приета)	http://belugyalapok.hu/alapok/sites/default/files/Migration%20Strategy%20Hungary.pdf (съкратена версия)
Ако няма един рамков документ, как е организирана интеграцията в правните документи?	Законодателството (Закон за убежището) предвижда, че бежанците – освен ако не е предвидено друго в акт или правителствено постановление – се ползват със същите права и са обвързани със същите условия като гражданите. Освен това няколко законодателни акта (например в областта на образованието, социалната сигурност, заетостта и др.) потвърждават равенството на правата между	https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0700080.tv

	лицата с предоставена субсидиарна закрила и унгарските граждани. Освен законодателството в областта на равенството, няма законодателни или административни мерки, които да гарантират равнопоставеност (достъп до права, гарантирани от закона) или интеграция.	
Институции, отговорни за интеграцията	Няма такава институция	
Информация за програмите за интеграция	Няма такава програма	

Италия

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ* в страната	66 493	93 886	100 141	липсват данни	Наша обработка на данни от Евростат
Дял на ЛПМЗ сред лица, които не са граждани	1,12%	1,57%	1,69%	липсват данни	Наша обработка на данни от Евростат, Istat и Фондация „Ismu“
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	0,11%	0,15%	0,17%	липсват данни	Наша обработка на данни от Евростат, Istat и Фондация „Ismu“

*Под ЛПМЗ имаме предвид само бежанци и лица със субсидиарна закрила

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	Член 29, ал. 3 D.lgs 251/2007 предвижда двугодишен национален план/програма, която предоставя насоки за намеса за постигане на ефективна интеграция на лицата, на които е предоставена международна закрила. Законът предвижда също, че участващите национални органи трябва да гарантират средства съгласно действащото законодателство. На 21 октомври 2020 г. беше публикуван указ-закон № 130/2020, преобразуван в закон на 18 декември 2020 г., за изменение на указите за сигурност от 2018 г., съдържащ спешни разпоредби в областта на имиграцията, международната и субсидиарната закрила. По-специално беше реформирана системата за приемане на кандидати за международна закрила. Създадена е новата Система за приемане и интегриране (SAI), която заменя SIPROIMI и се връща към система, подобна на старата SPRAR. Функциите по оказване на първа помощ или спасяване се управляват в обикновени и извънредни правителствени центрове, създадени от министъра на	Член 29, ал. 3 D.lgs 251/2007; Указ-закон № 130/2020, преобразувана в закон на 18 декември 2020 г.; Доклад на AIDA за страната: https://asylumineurope.org/reports/country/italy/reception-conditions/short-overview-italian-reception-system/

	<p>вътрешните работи. Следващата фаза на приемане е поверена на местните органи и е разделена на две нива на услуги, в зависимост от това дали са кандидати за международна закрила или лица, получили международна закрила. В първия случай (за кандидатите) се предоставят услуги по здравна, социална, психологическа и езиково-културна медиация, във втория случай (ЛПМЗ) се добавят интеграционни услуги, вкл. професионална ориентация и професионално обучение.</p> <p>Дори и след реформата системата SAI все още е замислена и посочена като предназначена предимно за лица, на които е предоставена международна закрила, и за непридружени чуждестранни непълнолетни лица. Всички останали могат да имат достъп до нея само в случай на допълнителни свободни места.</p> <p>На 29 януари 2021 г. Министерството на вътрешните работи актуализира в Указ-закон 130/2020 новия проект на техническо задание за управление на приемните съоръжения. Сред нововъведенията бяха: повторното въвеждане на услугата за психологическа помощ; предоставянето на курсове по италиански език; правна помощ и подкрепа за правилното придвижване на територията на страната.</p> <p>В горещите точки (първите приемни центрове, които бързо идентифицират, регистрират, идентифицират чрез фотографии и снемат отпечатъци от мигрантите) броят на часовете психологическа помощ и културно-езикова медиация се е увеличил. В централите за репатриране броят на персонала и часовете за медицинска помощ се е увеличил.</p> <p>Новите схеми за тръжна спецификация бяха публикувани на 24 февруари 2021 г. на уебсайта на Министерство на вътрешните работи.</p>	<p>Доклад на SAI: https://www.citalia.it/wp-content/uploads/2021/06/Rapporto-SIPROIMI_SAI_1_eggero.pdf</p> <p>Нови тръжни схеми: https://www.interno.gov.it/it/amministrazione-e-trasparente/bandi-gara-e-contratti/nuovo-schema-capitolato-appalto-fornitura-beni-e-servizi-relativi-alla-gestione-e-funzionamento-dei-centri</p>
Институции, отговорни за интеграцията	<p>а) Министерството на вътрешните работи и местните власти отговарят за приемането в системата SAI (бивши системи SIPROIMI и SPRAR), където се осъществява и интегрирането на лицата, на които е предоставена международна закрила. В системата SPRAR съществуваше „Servizio Centrale“ (Централна служба), която отговаряше за наблюдението на приемането и интегрирането на лицата, на които е предоставена закрила, в местните приемни съоръжения. Резултатите са регистрирани в база данни. Тази услуга вероятно би била валидна и в системата SIPROIMI и в системата SAI.</p> <p>б) Член 29, ал. 3 D. Lgs. n.251/07, изменен с D. Lgs 18/2014, осигурява организацията на т.нар. „Tavolo di Coordinamento Nazionale“. Тя е създадена на подчинение на Министъра на вътрешните работи и има</p>	

	<p>отговорност за изготвяне на всеки 2 г. (или в по-краткосрочен план (ако има специални нужди) национален план за определяне на интеграционните политики и мерки за лицата, на които е предоставена международна закрила. Сътрудници си с „Conferenza Unificata“ (чл. 8 D.Lgs n. 281/1997), която планира интеграция.</p> <p>Новият указ 130/2020 предвижда, че лицата, за които се осъществяват мерки по приемане, приети в проектите за интеграция на SAI, се инициират от компетентните администрации и в рамките на наличните ресурси. Определени са някои приоритетни насоки на действие за актуализиране на Националния план за интеграция на лицата, на които е предоставена международна закрила за периода 2020–2021 г. В този контекст Национална координационна таблица за приемане и интеграция може да формулира предложения за активизиране на съответните инициативи.</p>	
Информация за програмите за интеграция	<p>Член 29, ал. 3 D. Lgs. n.251/07, изменен с D. Lgs 18/2014, осигурява организацията на т.нар. „Tavolo di Coordinamento Nazionale“. Тя е създадена на подчинение на Министъра на вътрешните работи и има отговорността да изготвя на всеки 2 г. (или в по-кратък срок, ако има специални нужди) национален план за определяне на интеграционните политики и мерки за лицата, на които е предоставена международна закрила. Тя си сътрудничи с „Conferenza Unificata“ (член 8, ал. 1, точка 281/1997), която планира интеграцията. Много власти са част от Conferenza Unificata и Tavolo di coordinamento nazionale: Министерство на вътрешните работи, Министерство на труда и социалната политика, Региони, „Unione delle province d'Italia“ (UPI) и „Associazione nazionale dei comuni italiani“ (ANCI). Те са интегрирани с Министерството на равните възможности, ВКБ ООН, Националната комисия за правото на убежище (която взема решения по молбите за убежище към местните комисии) и експерти от други органи и заинтересовани страни в зависимост от темата.</p>	<p>Член 29, ал. 3 D. Lgs. n.251/07; https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/2018_emn_country_factsheet_it_final_en.pdf</p>

Латвия

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	308	647	621	673	Служба по въпросите на гражданството и миграцията, ОСМА
Дял на ЛПМЗ сред лица, които не са граждани	0,003%	0,006%	0,006%	0,006%	ОСМА
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	0,0001%	0,0003%	0,0003%	0,0003%	ОСМА

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	<p>План за действие за движение и приемане в Латвия на лица, които се нуждаят от международна закрила</p> <p>Насоки за развитие на кохезивно и гражданско активно общество за периода 2021-2027 г.</p> <p>План за развитие на сплотено и гражданско активно общество 2022-2023 г.</p>	<p>https://likumi.lv/ta/en/en/id/278257</p> <p>https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/guidelines-development-cohesive-and-civically-active-society-2021-2027_en</p> <p>Par Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņēm 2021.-2027.gadam(likeumi.lv)</p> <p>https://likumi.lv/ta/id/329302-par-saliedetas-un-pilsoniski-aktivas-sabiedribas-attistibas-planu-2022-2023-gadam</p>
Институции, отговорни за интеграцията	<p>Министерство на вътрешните работи (фаза ранно приемане)</p> <p>Министерство на социалните грижи</p> <p>Министерство на културата</p> <p>Министерство на здравеопазването</p> <p>Министерство на образованието</p> <p>Министерство на правосъдието</p> <p>Министерство на икономиката</p> <p>Министерство на опазването на околната среда и регионалното развитие</p> <p>Общини</p>	<p>https://likumi.lv/ta/en/en/id/278257</p>

Информация за програмите за интеграция	<p><u>Насърчаване на многообразието</u> Продължителност: 04.01.2016 г. – 31.12.2023 г. Предлагана подкрепа: - Социални услуги</p>	<p>https://www.sif.gov.lv/lv/projekts/dazadibas-veicinasana</p> <p>https://www.sif.gov.lv/lv/begliem-patveruma-mekletajiem-un-personam-ar-alternativo-statusu</p>
	<p>- Професионални консултации - Правна помощ - Психологическа подкрепа - Услуги, оказвани от социални наставници</p> <p><u>Интеграция на бежанци и лица със статут на субсидиарна закрила на пазара на труда в Латвия</u> 01.01.2016 г. – 31.12.2020 г. (продължено през 2021–2022 г.) Предлагана подкрепа: - Информативни лекции за ЛПМЗ за възможностите за заетост в Латвия - Индивидуални консултации за ЛПМЗ относно заетостта - Подкрепа за придобиване или подновяване на умения</p> <p><u>Мерки за подкрепа на лица, на които е предоставен статут на международна закрила I, II, III</u> 27.06.2016 – 31.12.2022 г. Предлагана подкрепа: - Курсове за обучение - Персонализирана информация за правата и задълженията</p> <p><u>Информационен център за новопристигнали лица I, II</u> 18.05.2016 – 31.12.2022 г. Предлагана подкрепа: - Информация и консултации за граждани на трети страни - Обучение по межкултурни въпроси - Услуги от устни преводачи - Регистрация и разпространяване на информация относно НПО и доброволческа подкрепа за ЛПМЗ и граждани на трети страни</p> <p><u>Курсове по латвийски език за насърчаване на включването на граждани на трети страни на пазара на труда I, II, III</u> 15.11.2016 - 30.09.2022 г.</p> <p>Предлагана подкрепа: - Курсове по латвийски език за задоволяване на нуждите на ежедневната комуникация, по-нататъшно образование и заетост</p>	<p>https://www.nva.gov.lv/lv/projekts/projekts-beglu-un-alternativo-statusu-ieguvuso-personu-integracija-latvijas-darba-tirgu</p> <p>https://www.km.gov.lv/lv/media/14564/download(за всичку курсове, описани по-голу)https://patverums- dm.lv/en/the-support-actions-for-persons-under- international-protection</p> <p>https://patverums-dm.lv/en/the-support-actions-for- persons-under-international-protection-ii</p> <p>https://patverums-dm.lv/en/the-support-actions-for- persons-under-international-protection-iii</p> <p>https://patverums-dm.lv/en/information-centre-for- newcomers-iihttps://patverums-dm.lv/en/information- centre-for-newcomers</p> <p>https://patverums-dm.lv/en/information-centre-for- immigrants</p> <p>https://valoda.lv/projekti/starptautiskie-projekti/mes- istenojam-eiropas-treso-valstu-valstspiederigo-integracijas- fonda-lidzfinansetu-projektu/</p> <p>https://www.iac.edu.lv/projekti-en-us/istenotie-projekti- en-us/dzivoju-latvija-macos-latviesu-</p>

Литва

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ* в страната	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	
Дял на ЛПМЗ сред лица, които не са граждани	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	

* Няма официални данни колко ЛПМЗ има в страната, а само колко от тях са получили статут.

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	<p>Няма официално приета национална стратегия за интеграция, специфична за лицата, получили международна закрила. Два правни акта обаче могат да бъдат приписани на националната стратегия за интегриране на ЛПМЗ.</p> <p>Интегрирането на лицата, на които Литва е предоставила закрила, и членовете на техните семейства (в случай на събиране на семейството) се извършва в съответствие с Указа за държавната подкрепа на Процедура за интеграция на чужденци, получили убежище (съответните изменения на постановлението бяха одобрени на 15 октомври 2020 г.)¹. Документът регламентира основанията, организацията и изпълнението на предоставянето на държавна подкрепа за интеграция на лица, получили убежище, условията за подкрепа за интеграция в Приемния център за бежанци и на територията на община, изплащане на парични обезщетения и надбавки, образование и заетост, основания за прекратяване и подновяване на подкрепата за интеграция и за повишаване на обществената осведоменост</p>	https://socmin.lrv.lt/en/activities/social-integration/integration-of-foreigners#asylum

¹ Правителство на Република Литва (2016 г.). Постановление за държавна подкрепа на процедурата за интеграция на чужденци, на които е предоставено убежище, № 998, 5 октомври 2016 г., валидна версия от 15 октомври 2020 г., достъпно на: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/34e8bf81913d11e68adcd1bb2f432d1/xOvaArnpa>

	<p>осъзнаване на интеграцията на лицата, на които е предоставено убежище.</p> <p>Планът за действие 2018–2020 г. за интеграция на чужденците в литовското общество беше приет на 21 декември 2018 г. (удължен до 2021 г., в сила от 19 февруари 2021 г.)². Важно е да се отбележи, че за разлика от предишния план за действие, целевата група на плана за действие за периода 2018–2020 г. обхваща както мигрантите, които не са граждани на ЕС, така и лицата, на които е предоставена международна закрила. Целта на настоящия план за действие е да се подобри още повече прилагането на интеграционните мерки за чуждестранните граждани в Литва и за гарантиране на успешното им интегриране в обществото.</p> <p>Мерките за изпълнение на Плана за действие се финансират с бюджетни кредити от тържавния бюджет за министерствата и другите заинтересовани страни, участващи в изпълнението на Плана за действие, и с пари от фондовете на ЕС. Въпреки това средствата от тържавния бюджет представляват само малка част от всички бюджети, предвидени за изпълнението на плана за действие.</p>	
Ако няма един рамков документ, как е организирана интеграцията в правните документи?	<p>Интегрирането на ЛПМЗ е разделено на два етапа: Интеграция в Приемния център за бежанци (за срок до 3 месеца, с възможност да се разшири до уязвими групи за срок до 6 месеца). На ЛПМЗ се предоставя безплатно настаняване, социални и психологически услуги, здравни услуги на място и, когато е необходимо, се създават условия за получаване на услуги в здравните заведения; организирана е оценка на личните качества и квалификации, изисквани за работата; изплаща се месечна помощ за храна и други нужди; изплаща се обезщетение за деца на училищна възраст за придобиване на основни учебни пособия; заплаща се месечна компенсация за разходите за образование на децата съгласно учебните програми за образование в най-ранна детска и/или предучилищна възраст; организират се безплатни курсове по литовски език и култура; на лицата се предоставят продукти от първа необходимост, облекло, обувки и спално бельо. Интеграция в общината (за 12 месеца, с възможност тя да бъде разширена към уязвими групи за срок до 36 месеца), в която лицето избере да пребивава. На този етап, неправителствени и други организации предоставят</p>	<p>https://socmin.lrv.lt/en/activities/social-integration/integration-of-foreigners#asylum</p>

² Министерство на социалното осигуряване и труда (2018 г.). Наредба за одобряване на плана за действие 2018 - 2021 г. за интеграция на чужденците в литовското общество, бр. А1-755, 21 декември 2018 г., валидна версия от 19 февруари 2021 г., достъпна на адрес: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/31d148100a1911e98a758703636ea610/asr>

	менторски услуги за ЛПМЗ, които участват в процеса на интеграция. Понастоящем наставническите услуги се предоставят от Каритас от Вилнюската епархия и Литовския Червен кръст.	
Институции, отговорни за интеграцията	Министерство на социалното осигуряване и труда	

Нидерландия

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	101 744	101 837	78 911	не е налична информация	Vluchtelingen in Getallen 2018 г., 2019 г., 2021 г.
Дял на ЛПМЗ сред лица, които не са граждани	3 862 753 2,63%	4 086 138 2,49%	4 305 908 1,83%	4 442 184 не е налична информация	Статистика за нидерландското население
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	17 081 507 0,60%	17 282 163 0,59%	17 475 415 0,45%	17 591 394 не е налична информация	Статистика за нидерландското население

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	Wet inburgering 2021 г. (Законът за интеграцията 2021 г.) предоставя новата законодателна рамка, приложима от 1 януари 2022 г., относно интеграцията в Нидерландия. Той засилва ролята на нидерландските общини и измества акцента от разчитане на себе си към колективните усилия на обществото.	Wet inburgering 2021, налично на адрес: https://wetten.overheid.nl/BWBR0044770/2022-01-01
Институции, отговорни за интеграцията	Общините са основните институции, отговорни за интеграцията. Те са подкрепени от Министерство на социалните въпроси и заетостта, DUO (Служба за внедряване на образованието), Divosa и VNG (Съюз на нидерландските общини).	

Информация относно програмите за интеграция	<p>С Wet inburgering 2021 бяха въведени три пътя за интеграция, в зависимост от личното положение и обстоятелствата на ЛПМЗ; пътят B1 – пътят на образованието и на разчитането на себе си. Пътят B1 е насочен към изучаване на нидерландския език и намиране на работа в рамките на 3 г. Участниците имат право да започнат работа или доброволческа дейност по време на процеса. Образователният път е насочен най-вече към по-младото поколение. То също така ще научи нидерландски език на ниво B1 или дори по-високо и ще се подготви за средно или дори висше образование в Нидерландия. И накрая, пътят на разчитането на себе си е за онези, които не са в състояние да участват в нито един от другите пътища. Те изучават нидерландски език на ниво A1 и се подготвят по прост начин да участват в нидерландското общество. Всеки все пак трябва да се яви на изпита, за да тества познанията си за нидерландското общество и да подпише декларацията за участие. Това, което се е променило, е, че само тези, които участват в двата пътя B1 и самостоятелност, трябва да завършат модул за нидерландския пазар на труда. Участниците в образователния път вместо това получават академични консултации.</p>	<p>Членове 7, 8 и 9 om Wet inburgering 2021, достъпни на адрес: https://wetten.overheid.nl/BWBR0044770/2022-01-01</p>
--	---	--

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	258	3328	2789	2155	Служба за чужденците
Дял на ЛПМЗ сред лица, които не са граждани	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	Няма	
Ако няма един рамков документ, как е организирана интеграцията в правните документи?	<p>При липса на всеобхватен стратегически документ, интеграционните дейности се разпределят в отделни нормативни актове и се изпълняват от различни субекти от публичния сектор. Основната форма на социално подпомагане, предназначена за лицата, на които е предоставена международна закрила, е програмата за индивидуална интеграция (ПИИ), определена в Закона от 12 март 2004 г. за социалното подпомагане (Държавен вестник от 2004 г., № 64, т. 59) и в Закона за предоставяне на закрила на чужденци на територията на Република Полша (Държавен вестник от 2003 г., № 128, т. 1176). По време на проекта беше предприета известна работа за разработване на миграционна политика за Полша, вкл. интеграционна политика, но работата не беше завършена до приключването на проекта.</p> <p>Елементите на интеграционната политика се появяват и в обхвата на дейностите и компетенциите на органите на публичната администрация в областта на образованието (Министерство на образованието и науката), социалната сигурност (Министерство на семейството и социалната политика), достъпа до пазара на труда (Министерство на развитието, труда и технологиите) и др.</p>	
Институции, отговорни за интеграцията	<p>Министерство на семейството, труда и социалната политика</p> <p>*Предварителна интеграция по време на процедурата за предоставяне на убежище в Службата за чужденци, която</p>	

	се отчита пред Министерството на вътрешните работи и администрацията	
Информация за програмите за интеграция	<p>Индивидуална програма за интеграция</p> <p>Продължителност: 12 месеца</p> <p>Предлагана подкрепа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) социални помощи, предназначени за: <ol style="list-style-type: none"> а) поддръжка, по-специално за покриване на разходите за храна, облекло, обувки, продукти за лична хигиена и жилище, б) покриване на разходите, свързани с изучаването на полски език; 2) покриване на здравното осигуряване; 3) социални дейности; 4) специализирана подкрепа, включително правно, психологическо и семейно консултиране; 5) предоставяне на информация и подкрепа в контакт с други институции, по-специално с институциите на пазара на труда, местната общност и НПО; 6) други дейности в подкрепа на процеса на интеграция 	<p>Закон от 12 март 2004 г. относно социалната помощ</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20210002268&SessionID=746A115558A4310C2C3FE967457420099574ECEC</p>

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната*	3924	4312	3597	3842	Генерален инспекторат по имиграцията
Дял на ЛПМЗ сред лица, които не са граждани	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	Национален статистически институт
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	по-малко от 0,01%	по-малко от 0,01%	по-малко от 0,01%	по-малко от 0,01%	Национален статистически институт

* Само признати лица, на които е предоставен закрила (без да се включват търсещите закрила лица, които все още са в процедура за предоставяне на убежище)

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	През 2021 г. Румъния прие Националната стратегия за имиграцията 2021–2025 г., която е основният политически документ в този сектор. Предишната национална стратегия обхващаше периода 2015–2018 г., поради което над от 2 г. не бяха обхванати.	Национална стратегия за имиграцията 2021–2025 г. (румънски)
Ако няма един рамков документ, как е организирана интеграцията в правните документи?	Основният правен документ, уреждащ програмите за интеграция, е правителствената Наредба № 44/2004 за социалната интеграция на чужденци, на които е предоставена международна закрила или право на пребиваване в Румъния, както и на граждани на държавите членки на Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и граждани на Конфедерация Швейцария.	Правителство на заповед №44/2004 (румънски)
Институции, отговорни за интеграцията	Основната институция, която отговаря за имиграцията, включително интеграционните аспекти, е Главният инспекторат по имиграцията (ГИИ), структура на румънската полиция, към Министерството на вътрешните работи. Главният инспекторат по имиграцията координира междуведомствената работа и изпълнява програмите за интеграция. Други институции отговарят за специфични компоненти на програмите за интеграция, например Министерството на образованието (и подчинените структури) с достъп до образование.	

<p>Информация за програмите за интеграция</p>	<p>Лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ) в Румъния имат възможност да се включат в програмата за интеграция – набор от мерки и услуги, предоставяни от румънската държава чрез Главния инспекторат по имиграция, за улесняване на приобщаването към обществото.</p> <p>Програмата за интеграция включва следните инструменти (изброени накратко) за срока на програмата до 12 месеца:</p> <ul style="list-style-type: none"> - настаняване в регионалните приемни центрове (прилагат се някои условия) или наем, ако централите са достигнали 90 % от пълния си капацитет; - курсове по румънски език; - консултиране и социално подпомагане; - психологическа и медицинска подкрепа; - ограничени финансови безвъзмездни обезщетения (до 9 месеца); - подкрепа за достъп до пазара на труда; - достъп до образование; - ограничени услуги за грижи за деца. <p>След приключване на програмата, ЛПМЗ могат да получат известна подкрепа за наемане на жилище на свободния пазар за срок до 1 г.</p>	
---	--	--

Словения

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	395	539	787	796	OSIM (UOIM)
Дял на ЛПМЗ сред лица, които не са граждани	0,345 %	0,390 %	0,466 %	0,461 %	Изчислено въз основа на данни от SURS
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	0,019 %	0,025 %	0,037 %	0,038 %	Изчислено въз основа на данни от SURS

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	<p>Международен закон за закрила – осигурява правно основание за търсещите и получилите закрила</p> <p>Закон за чужденците – осигурява определена допълнителна правна основа за ЛПМЗ</p> <p>Стратегия в областта на миграцията – това е обща стратегия, която включва раздел за интеграцията на мигрантите, където (накратко) са включени и ЛПМЗ</p>	<p>Закон за международната закрила</p> <p>Закон за чужденците</p> <p>Стратегия в областта на миграцията</p>
Ако няма един рамков документ, как е организирана интеграцията в правните документи?	Няма нито един всеобхватен рамков документ за интеграцията на ЛПМЗ. ЛПМЗ обаче са включени в раздела за интеграцията на мигрантите в Словения в Стратегията в областта на миграцията (съвсем накратко). Освен това, Законът за международна закрила съдържа всички права и задължения на ЛПМЗ, които представляват основата за интеграцията.	<p>Стратегия в областта на миграцията</p> <p>Закон за международната закрила</p>
Институции, отговорни за интеграцията	Правителствена служба за подкрепа и интеграция на мигранти (на словенски език: Urad Vlade za oskrbo in integracijo migrantov)	Уебсайт: https://www.gov.si/drzavni-organi/vladne-sluzbe/urad-vlade-za-oskrbo-in-integracijo-migrantov/
Информация за програмите за интеграция	ЛПМЗ имат право на интеграция	НПО, предоставящи пряка подкрепа за интеграцията:

	<p>подкрепа в продължение на 2 г. след признаването на статута им. На тях им се определя консултант по интеграцията, който изготвя (заедно с ЛПМЗ) индивидуализиран интеграционен план.</p> <p>ЛПМЗ трябва да подпишат договор за интеграция с Правителствената служба за подкрепа и интеграция на мигрантите, за да получат достъп до всички права, предвидени в Закона за международна закрила.</p> <p>ЛПМЗ (които подписват договора) имат право на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Настаняване в жилище за интеграция или други съоръжения за настаняване по OSIM (въпреки това, голяма част от ЛПМЗ трябва да търсят жилище самостоятелно), или финансова помощ за частно настаняване (12 месеца + условно 12 месеца), - Курс по социална ориентация за опознаване на словенското общество (с продължителност 2 месеца, реализиран от неправителствена организация), - Курс по словенски език (в обхвата от 400 часа), - Еднократен безплатен тест по словенски език (за основно ниво), - Покриване на други разходи, свързани с образованието, - Покриване на разходите за преводи, свързани с признаването и оценката на образованието въз основа на съответните доказателства, - Покриване на разходи, свързани с признаването и оценката на образованието, когато ЛПМЗ не могат да докажат официалното си образование с документи. 	<p>Словенска филантропия Društvo Odnos Društvo Mozaik Словенски червен кръст</p> <p>Освен това много групи НПО и асоциации осъществяват различни проекти или дейности, чрез които (пряко или непряко) предоставят подкрепа за ЛПМЗ.</p> <p>В допълнение към НПО, също така някои неформални групи активисти предоставят подкрепа за ЛПМЗ</p>
--	--	---

Испания

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната*	6855 (през 2016 г.)	2895 (през 2018 г.)	5758 (през 2020 г.) (Издадени са 40 726 разрешения за хуманитарна закрила, главно на венецуелци)	7371 (през 2021 г.) (Издадени са 12 983 разрешения за хуманитарна закрила, главно на венецуелци)	Евростат и Министерство на вътрешните работи
Дял на ЛПМЗ сред лицата, които не са граждани	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	липсват данни	липсват данни	липсват данни	липсват данни	

*Няма налични данни за броя на ЛПМЗ. Предоставените цифри се отнасят до броя на лицата, на които е предоставена международна закрила (статут на бежанец и субсидиарна закрила) през предходната година (напр. 2016 г. в първата колона).

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	<p>Закон 12/2009 от 30 октомври 2009 г., уреждащ правото на убежище и субсидиарна закрила. Държавен вестник, бр. 263, 31 октомври 2009 г.</p> <p>Устройствен закон 4/2000 от 11 януари 2000 г. относно правата и свободите на чужденците в Испания и тяхната социална интеграция. Държавен вестник бр. 10, 12 януари 2000 г.</p> <p>Устройствен закон 4/2015 от 30 март за защита на сигурността на гражданите. Държавен вестник бр. 77, 31 март 2015 г.</p> <p>Устройствен закон 39/2015 от 1 октомври за административните процедури на публичните администрации</p>	

	<p>Кралски указ 1325/2003 от 24 октомври 2003 г. за одобряване на Регламентта за режим на временна закрила в случай на масов приток на разселени лица. Държавен вестник, бр. 256, 25 октомври 2003 г.</p> <p>Кралски указ 203/1995 от 10 февруари 1995 г. за одобряване на регламента за прилагане на Закон 5/1984 от 26 март 1984 г., уреждащ правото на убежище и критериите за статут на бежанец, изменен със Закон 9/1994 от 19 май 1994 г. Изменен с Кралски указ 865/2001 от 20 юли 2001 г., Кралски указ 1325/2003 от 24 октомври 2003 г. и Кралски указ 2393/2004 от 30 декември 2004 г.</p> <p>Кралски указ 557/2011 от 20 април 2011 г. за доказване на регламента за прилагане на Закон 4/2000 относно правата и свободите на чужденците в Испания и тяхната социална интеграция</p> <p>Кралски указ 139/2020 от 28 януари 2020 г. за установяване на основните организационни структури на министерските отдели</p> <p>Кралски указ 164/2014 от 14 март 2014 г. относно регулирането и функционирането на вътрешните правила на СІЕ. Държавен вестник, бр. 64, 15 март 2014 г.</p> <p>Рамков протокол за защита на жертвите на трафик на хора, приет със споразумение между министрите на правосъдието, вътрешните работи, заетостта и социалната сигурност, здравеопазването, социалните услуги и равенството, Службата на главния прокурор и Държавния съдебен съвет на 28 октомври 2011 г.</p> <p>Резолюция от 13 октомври 2014 г. относно Рамковия протокол за действията, свързани с непридружени непълнолетни лица в чужбина. Държавен вестник, бр. 251, 16 октомври 2014 г.</p> <p>Кралски указ 497/2020 от 28 април за създаване на устройствена структура на министъра на социалното приобщаване, социалното осигуряване и миграцията</p>	
Ако няма един рамков документ, как е организирана интеграцията в правните документи?	Организацията и функционирането на системата за прием и интеграция на лица, търсещи убежище, и на лица, на които е предоставена международна закрила, се съдържат и са описани подробно в „Наръчника за приемане“ (Sistema de acogida e integración para solicitantes y beneficiarios de protección internacional - Manual de gestión)	

	издаден от Генерална дирекция „Международни програми за закрила и хуманитарна помощ“.	
Институции, отговорни за интеграцията	Проектирането, управлението и финансирането на системата за прием и интеграция на лица, търсещи и получили закрила са отговорност на държавния секретар по въпросите на миграцията (Министерството на социалното приобщаване, социалната сигурност и миграцията), чрез Генерална дирекция „Програми за международна закрила и хуманитарна помощ“. То се осъществява от 20 НПО, участващи в националната система за приемане и интеграция.	
Информация за програмите за интеграция	<p>Системата за приемане и интеграция е организирана по „маршрут на интеграция“ (itinierario de integration), който продължава 18 месеца (но може да достигне максимум 24 месеца за уязвими случаи). Условието за приемане в системата е липсата на достатъчно ресурси. Това означава, че се приемат само лица, търсещи закрила, които декларират, че нямат достатъчно икономически ресурси, за да осигурят прехраната си.</p> <p>Системата за приемане и интегриране се състои от три фази: фаза 0 на „оценяване и насочване“ (макс. 30 дни); фаза 1 на „приемане“; фаза 2 на „подготовка за независимост“.</p> <p>От януари 2021 г. само ЛПМЗ имат достъп до последната фаза, докато лицата, търсещи закрила, завършат пълния маршрут през фаза 1.</p> <p>През 18-месечния период на лицата, търсещи закрила и на ЛПМЗ се предоставя настаняване, а във фаза 2 на ЛПМЗ се предоставя икономическа подкрепа за отдаване под наем на жилище на частния пазар, помощ (правна, психологическа, социална, езикова, професионална и др.) и финансова подкрепа.</p>	

Швеция

1. Статистика относно лицата, получили международна закрила (ЛПМЗ)

	1 януари 2017 г.	1 януари 2019 г.	1 януари 2021 г.	1 януари 2022 г.	Източник
Брой ЛПМЗ в страната	579 013	579 013	585 820	594 169	Отправена молба за конкретна статистика от Статистическата служба на Швеция*.
Дял на ЛПМЗ сред лицата, които не са граждани	23,7% (Общо чуждестранни граждани: 897 336/общо ЛПМЗ без шведско гражданство: 212 910)	21,7% (Общо чуждестранни граждани: 940 580/общо ЛПМЗ без шведско гражданство: 204 178)	20,7% (Общо чуждестранни граждани: 905 323/общо ЛПМЗ без шведско гражданство: 187 330)	19,2% (Общо чуждестранни граждани: 880 826/общо ЛПМЗ без шведско гражданство: 168 925)	
Дял на ЛПМЗ сред цялото население	5,7%	5,6%	5,6%	5,7%	

* Категорията ЛПМЗ включва лицата, които са получили разрешение за пребиваване въз основа на закрила, и изключва тези, които са дошли/са се събрали отново в Швеция като член на семейството.

2. Правна рамка за интегрирането на ЛПМЗ

	Информация за ситуацията в страната	Полезни връзки
Основни документи	Законопроект: Интеграция на новопристигналите имигранти на пазара на труда (Законопроект 2009/10:60) https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2009/11/prop.-20091060/ Законопроект: Нова регулаторна рамка за интеграцията на новопристигналите имигранти на пазара на труда и в обществото. https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2017/04/prop.-201617175/ Законопроект: Обща отговорност за посрещане на новопристигналите (Законопроект 2015/16:54) https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2015/11/prop-20151654/?msclid=44546ffec61a11ec880c3626a27f5381	
Институции, отговорни за интеграцията	Министерство на заетостта Министерство на правосъдието Шведска публична служба по заетостта Областни административни съвети Местни общини	

Информация за програмите за интеграция	Etableringsprogrammet (Програмата за въвеждане) 24 месеца Осигуряване на необходимото обучение и образование за изучаване на шведски език и намиране на работа.	https://arbetsformedlingen.se/other-languages/english-engelska/extra-stod/stod-a-o/etableringsprogrammet
--	--	---

България

В периода 2016–2021 г. България не успя да разработи ефективна интеграционна система за ЛПМЗ. Тя разработи целеви политики (Наредба за условията и реда за сключване, изпълнение и прекратяване на споразумение за интеграция на лица, на които е предоставена международна закрила). Тя обаче не назначи отговорен координационен орган, не осигури финансиране за планираните мерки, не разви капацитет на местно равнище (тъй като местните органи отговарят за прилагането на тази политика) и не проведе комуникационна кампания на национално или местно равнище, за да подготви местните общности за подпомагане на двупосочния интеграционен процес. В резултат на това повечето интеграционни дейности на ЛПМЗ в страната са организирани от граждански организации с европейско и международно финансиране. През отчетния период не е имало много законови или политически промени и ситуацията е останала почти същата. Въпреки това, негативна стъпка с национално значение е приемането на новата Национална стратегия по миграция 2021–2025 г. Предишният документ беше озаглавен „Национална стратегия в областта на миграцията, убежището и интеграцията“ (2015–2020), но думата „интеграция“ беше заличена от заглавието на новия документ.

Препоръки:

- [\[включване на интеграцията в общите политики\]](#) Определяне на национален координационен орган, който да отговаря за изпълнението на Наредбата за условията и реда за сключване, изпълнение и прекратяване на споразумението за интеграция на ЛПМЗ.
- [\[включване на интеграцията в общите политики\]](#) Осигуряване на финансови ресурси за изпълнението на програмата.
- [\[включване на интеграцията в общите политики\]](#) Създаване на прозрачна система за наблюдение на целия процес.
- [\[изграждане на мостове\]](#) Обучение и мотивиране на местните власти да прилагат тази политика на местно ниво, вероятно с подкрепата на притежаващи опит организации на гражданското общество.
- [\[изграждане на мостове\]](#) Разработване на комуникационни кампании на национално и местно равнище за насърчаване на двупосочния интеграционен процес, противодействие на дискриминацията, ксенофобията и езика на омразата.

Наличност на данни и препоръки:

Данните, свързани с интеграцията на ЛПМЗ в България, са или трудни за получаване, или несъществуващи. Всички те трябваше да бъдат изрично поискани от различни институции в съответствие със Закона за достъп до обществена информация, който предвижда дълги периоди на изчакване (14 дни + допълнителни 10 дни в случаите, в които „исканата информация е в големи количества и за подготвянето ѝ е необходимо допълнително време“. В много случаи отговорът беше, че съответната институция не събира такава информация.

- Всички съответни институции следва да събират различни данни, свързани с ЛПМЗ и тяхната интеграция, да ги използват и да ги предоставят за по-нататъшен анализ, препоръки за политики и разработване на политики,
- Включване на тези данни в съответните годишни гържавни доклади, за да се илюстрира постигнатият напредък.

Като цяло ситуацията в областта на приема и интеграцията на ЛПМЗ беше до голяма степен статична през наблюдавания период. Имаше няколко промени и корекции, които със сигурност заслужават да бъдат споменати, въпреки че нито една от тях не представлява съществена промяна. Все още е твърде рано да се прецени колко ефективни и успешни са били тези промени. Например от 2021 г. съществува нова система за езиково обучение на децата на чужденци, основана на интензивни курсове, провеждани от училища, определени от областните администрации. Освен езиковото образование е отбелязан напредък в областта на курсовете за социална ориентация (нова рамка, нови учебни материали), въпреки че към момента осведомеността на ЛПМЗ за наличието на програмата остава под въпрос. Що се отнася до най-силните направления, ние оценяваме, че трябва да се спомене социалната област/благоосъстоянието – финансовата помощ, предоставена на ЛПМЗ на първите етапи след приемането, като цяло е адекватна, дава възможност за достойни условия на живот и създава солидна основа за напредъка на хората към бъдеща независимост по отношение на настаняването, работата и т.н. Най-малкото в контекста на Централна Европа обхватът на курсовете по чешки език, предоставяни по програмата за интеграция, също е относително щедър. Въпреки че няма системни пропуски, изучаването на езици се нуждае от по-нататъшни подобрения. Трябва да се обърне повече внимание на психологическата помощ за ЛПМЗ, особено скоро след приема.

Препоръки:

- Новата версия на Политиката за интеграция на чужди граждани – единственият наистина стратегически документ в областта на интеграцията на чужденците – трябва да издигне категорията ЛПМЗ, тъй като понастоящем тази група е включена само допълнително.

Що се отнася до специфични области на приемане и интеграция:

- Условиата на живот в жилищните центрове трябва да бъдат подобрени,
- Наличието на психологическа и психотерапевтична помощ, особено в приемните и жилищните центрове, следва да бъде значително подобрено,
- Процесите на признаване на квалификациите и образованието следва да бъдат по-прозрачни,
- Ситуациите, при които решенията зависят от отделни длъжностни лица, трябва да бъдат премахнати,
- Правителството следва да обърне по-голямо внимание на нивото на познаване на правата на ЛПМЗ както сред административните работници (бюра по труда и др.), така и сред частните работодатели.

Наличност на данни и препоръки:

За съжаление, само най-основните данни от Министерството на вътрешните работи са публично достъпни; в повечето случаи те са достъпни само при специална заявка. След това успехът зависи от готовността на отделните длъжностни лица да ги предоставят. Друг проблем е, че данните обикновено са достъпни само в разбита форма и получаването на обобщена версия е много трудно и/или скъпо. Тази работа често се осигурява само от трета страна. В няколко области (образование, предприемачество, изграждане на мостове) съответните данни практически не съществуват. Не на последно място, данните не се събират и не се анализират систематично по държавната програма за интеграция. В резултат на това, много малко се знае за клиентите, след като напуснат програмата.

- Процесът на предоставяне на данни от министерствата трябва да стане по-прозрачен,
- Много повече данни трябва да се събират и анализират в рамките на SIP

Франция

През последните 6 г. в политиката за интеграция на ЛПМЗ се наблюдава положително развитие. В продължение на много години усилията се фокусираха върху процедурата за предоставяне на закрила, но след избирането на президента Макрон имаше нов тласък в интеграцията на бежанците, най-вече на политическо ниво. Това доведе до подобрения по отношение на пребиваването, по-целенасочени програми за интеграция, повече места за приемане на лица, търсещи и получили закрила, както и до увеличаване на финансирането, вкл. за проекти на НПО. Трябва да се отбележи обаче, че други мерки, насочени най-вече към лицата, търсещи закрила, имаха отрицателен ефект.

Напредъкът доведе до по-скоро ефективно пилотиране на политиките за интеграция на бежанците и до подобро включване на интеграцията в общите политики. Въпреки че е необходимо по-голямо включване в общите политики на въпросите в областта на убежището, междуведомственият подход даде възможност за по-голямо сътрудничество между различните заинтересовани страни и за разработване на иновативни програми. Франция също така засили правата на пребиваване за ЛПМЗ, вкл. за получилите субсидиарна закрила.

От друга страна, все още е необходимо да се постигне напредък в укрепването на достъпа на ЛПМЗ до заетост. Това направление е тясно свързано с изучаването на езика и професионалното обучение – пилотните проекти, които имат интегриран подход, показаха положително въздействие. Друг важен пропуск е свързан с разликата в помощта и услугите, предоставяни на лицата, търсещи и получили закрила, които се ползват от жилища, финансирани от държавата, в сравнение с лицата, които не се ползват от тях.

Препоръки:

- **Начало на интеграцията от ден 1:** мерките за интеграция трябва да започнат веднага след пристигането на чужденците в страната, за да не се забавя автономността им и намирането на работа, след като лицата получат закрила. Това означава, наред с другото, осигуряване на езикови курсове и достъп до нови технологии по време на процедурата.
- **Установяване на междуведомствено пилотиране на политиките в областта на убежището и интеграцията:** включването на интеграцията в общите политики следва да бъде засилено чрез прехвърляне на управлението на тези политики под ръководството на Министър-председателя, а не на Министерството на вътрешните работи.
- **Улесняване на достъпа до заетост:** търсещите закрила следва да имат достъп до пазара на труда, а пречките пред достъпа до работни места могат да бъдат намалени чрез подобряване на признаването на уменията и квалификациите.
- **Премахване на ненужните административни бариери:** за да се гарантира ефективен достъп до правата, е необходимо да се хармонизират местните практики и да се информират по-добре представителите.

Наличност на данни и препоръки:

Във Франция няма конкретни данни за бежанците или те са оскъдни. След като на лицата, търсещи закрила, бъде предоставен статут, те попадат, в повечето случаи, в рамките на политиките, разработени за всички граждани на трети страни или за общото население. Въпреки че съществуват някои статистически данни за граждани на трети страни, рядко съществуват разбити данни за ЛПМЗ/лица, различни от ЛПМЗ, и почти никакви данни не правят разграничение между различните форми на закрила. Основният въпрос е свързан повече с вида на данните, които се събират, отколкото с техния достъп.

Административните институции, предоставящи услуги на ЛПМЗ, следва да събират конкретни данни за тях – дори ако те предоставят услуги на по-голям брой хора.

Би било полезно да се разработят данни и индикатори, свързани с ЛПМЗ и интеграцията на други чужденци, които да се използват от публичната администрация за по-редовно изготвяне на публикации въз основа на тези индикатори. Данните за ЛПМЗ могат също така да бъдат споделяни по-редовно и по-лесно с участниците от гражданското общество.

Гърция

Споразумението между ЕС и Турция (2016 г.), с което бе официално закрито балканското трасе и 55 000 бежанци бяха задържани в Гърция, е събитието, което маркира предисторията на гръцките стратегии за интеграция през последните години. Капацитетът за прием на Гърция като цяло се оказа недостатъчен за справяне с притока на мигранти и бежанци. По отношение на интеграционните политики положението беше същото. Фактът, че Гърция нямаше цялостна национална стратегия за интеграция до 2022 г. (планът на предишното правителство от 2019 г. не влезе в сила заради смяната на правителството) напълно отразява неравния път, по който Гърция преминаваше през тези години.

Следователно Гърция може да е претърпяла положително развитие в някои ключови области като жилищното настаняване, но това е постигнато чрез поредица от програми (ESTIA, ESTIA 2 и HELIOS), осъществени благодарение на финансирането и усилията на ЕС и ВКБООН. Същото може да се каже и по отношение на достъпа до заетост, който остава сложен въпрос. Към края на 2021 г. по-малко от 33% от пълнолетното население (приблизително 16 099 от 28 356 души) са успели да получат данъчен номер, а още по-малка част от жителите над 15-годишна възраст са успели да получат карта за безработица от Гръцката агенция за работна ръка – ОАЕД (10,57%) в Гърция. Всъщност за бежанците често е по-лесно да откриват малки предприятия като средство за доходи, отколкото да си намерят работа. Гърция отбеляза известни подобрения в областта на образованието, особено в областта на записването, но COVID-19 усложни тази положителна линия. Има известно подобрение и в защитата на правата на кърмачетата в т.нар. „горещи точки“ на островите в Егейско море и условията на живот на бежанците в тези центрове. Все пак в Гърция все още предстои да бъде начертан ясен „път“ на интеграция.

Препоръки:

- [\[Включване на интеграцията в общите политики\]](#) Прилагане на наскоро приетата Национална стратегия за интеграция, която да обхване всички сфери на интеграция. Освен че бяха недостатъчно финансирани, те страдаха от липсата на последователен план, който би могъл да очертае хоризонт за интеграция на мигрантите и бежанците, който отсъстваше досега.
- [\[Настаняване\]](#) [\[Пребиваване\]](#) Спешно да се подобри достъпът до жилище и пребиваване като [Национален механизъм за оценка на интеграцията \(НИЕМ\) в 14 държави – членки на ЕС](#)

основни проблеми за интеграция – липсата на основна последователна съществена основа за интеграция се отнася особено до жилищните условия и достъпа до разрешения за пребиваване, необходими за достъп до всякакъв вид социални помощи.

- **[Заемост]** Прилагане на специфична политика за интеграция на пазара на труда за ЛПМЗ. Въпреки че общата несигурност на труда в Гърция не помага – пътят на ЛПМЗ към гръцкия пазар на труда е почти ентелехия, започваща с достъпа до данъчния номер.

Наличност на данни и препоръки:

В Гърция има много малко налични данни. Статистическите данни са обобщени и ограничени само до броя на решенията за предоставяне на международна закрила, но не и за населението, пребиваващо в Гърция като такова (статистическите данни относно международната закрила се публикуват от Министерството на миграцията на неговия уебсайт). Националната статистическа служба не публикува данни за ЛПМЗ. Няма налични данни за резултатите/ефективността на политиките за интеграция.

Липсата на данни може да бъде поправена чрез изготвянето и публикуването на доклади за оценка (както за всеки изпълнен проект, така и въз основа на становището на самите ЛПМЗ).

От друга страна, чрез сътрудничество с общинските органи Министерството може да пристъпи към картографиране на ЛПМЗ във всяка област и публикуване на доклади за напредъка по всички проекти, които се изпълняват на местно ниво.

Унгария

През 2015 г. правителството обяви криза, причинена от масовата имиграция, която оттогава се удължава на всеки шест месеца. На южните граници на Унгария бе изградена гранична ограда и бяха създадени т. нар. „транзитни зони“, където търсещите закрила трябваше да кандидатстват за нея. Общественото мнение беше настроено срещу бежанците чрез кампании с билбордове, референдуми и т. нар. „Закон за спиране на Сорос“. Споразумението за интеграция бе отменено и достъпът на неправителствените организации до фондовете на ЕС беше спрял. През 2020 г., след решение на Съда на Европейските общности, правителството затвори транзитните зони и направи практически невъзможно подаването на молба за закрила в Унгария.

Унгария прие стратегия за миграцията през 2013 г., но нейните разпоредби не се взимат под внимание от 2016 г. насам. Целите включваха межкултурно образование, подкрепа за висшето образование и образованието за възрастни на бежанците, предоставяне на обучение по унгарски език и признаване на техните квалификации, придобити в чужбина. То отправя призив за специални програми, които да помогнат на бежанците да се интегрират на пазара на труда и да подкрепят жилищното си настаняване. За съжаление, по тези цели не е постигнато почти нищо. Ето защо целите на стратегията за миграцията от 2013 г. все още са актуални и все още е силно необходимо да бъдат изпълнени.

Двете най-важни области на политиката са интеграцията на пазара на труда и жилищното настаняване.

Що се отнася до пазара на труда, няма държавни програми, които да помогнат на бежанците да намерят работа. Появиха се три области, които като цяло биха могли да допринесат за по-успешното интегриране на лицата, на които е предоставена международна закрила, на пазара на труда:

- Организиране на целенасочени, подкрепени от държавата курсове по унгарски език,
- Предоставяне на възможност за участие в някаква форма на обучение или преквалификация,
- Възможност за признаване на уменията и компетентностите (следва да се признават не само формални, документирувани квалификации, но и съществуващите умения да се признават или квалифицират по ускорена процедура).

По отношение на жилищното настаняване също няма държавни програми. Би било необходимо централните и/или местните власти да предоставят финансова подкрепа чрез програми за жилищно настаняване на нуждаещите се. Тези субсидии би трябвало да финансират преди всичко социалното придобиване на собственост чрез подпомагане на организации и местни власти, както и осъществяването на наемане на жилища, организирано от организациите.

Констатациите и препоръките на проекта NIEM се основават на статуквото преди руското нахлуване в Украйна. Интеграцията на бежанците, пристигащи от Украйна в Унгария, и техните специфични нужди трябва да бъдат оценени и, ако са различни от установените в проучването на NIEM, следва да бъдат правилно формулирани от групите за застъпничество и НПО.

Препоръки:

Целите на стратегията за миграцията от 2013 г. все още са актуални и все още е силно необходимо да бъдат изпълнени. По-специално:

- **[включване на интеграцията в общите политики]** Изработване и приемане на национална стратегия за интеграция,
- **[образование]** **[изучаване на езици]** Осигуряване на межкултурно образование и комплексна подкрепа за общественото и висшето образование и образованието за възрастни на бежанците, вкл. обучение по унгарски език,
- **[професионално обучение]** Улесняване на признаването на квалификациите на бежанците, придобити в чужбина,
- **[жилищно настаняване]** **[заетост]** Проектиране и прилагане на специални програми, за да се помогне на бежанците да се интегрират на пазара на труда и да се подкрепи жилищното им настаняване,
- **[изграждане на мостове]** Наблюдение на отношението на обществото към ЛПМЗ и проучване на причините за ксенофобията.

Наличност на данни и препоръки:

В Унгария приблизително една четвърт от 168-те индикатора в NIEM не са налични. Има особено малко данни, свързани със събирането на семейството и процедурите за гражданство, заетостта, жилищното настаняване и здравеопазването.

Няма данни, тъй като:

- Някои типове данни изобщо не се регистрират,
- Малък размер на извадката (поради защита срещу разкриване данните няма да бъдат публикувани, така че физическите лица да не могат да бъдат идентифицирани),
- Много данни се записват на хартия по време на правната процедура, но след това се съхраняват само в подсистемите на публичната администрация, без да се обработват.

Ако искаме да разберем по-добре положението на ЛПМЗ в Унгария, би било необходимо:

- Да се разгледа темата чрез целеви научноизследователски проекти, в които участват съответните общини,
- Да се съберат, анализират и публикуват съществуващите, но необработени данни от правителствените агенции,
- Да се създаде статистически регистър на населението, като взема предвид специфичните характеристики на ЛПМЗ.

Италия

Основните нормативни промени се отнасят до лицата, търсещи закрила. Действително, въпреки че те бяха изключени от приемните съоръжения през 2019 г., сега те са настанени в същите съоръжения, предназначени за ЛПМЗ, в зависимост от наличността им и с ограничен достъп до интеграционните услуги. Освен това настъпиха промени по отношение на признаването на закрила за лицата, които не отговарят на изискванията за получаване на международна закрила. Преди 2018 г. те бяха обект на хуманитарна закрила, но този статут беше отменен. През 2020 г. нов закон предвиди нови статутути, които могат да предоставят закрила и на лица, изключени от системата за предоставяне на закрила, но чийто живот е по някакъв начин застрашен.

Дори и да са налице много предизвикателства, най-силните направления на интеграцията в Италия са достъпът до пазара на труда и достъпът до здравната система. В действителност хората, настанявани в приемните центрове, получават подкрепа за намиране на работа и чрез курсове за обучение, ако е необходимо. Усилията за постигане на целта падат на плещите на операторите. Би било необходимо да се увеличат интервенциите, за да се засили връзката със системите на пазара на труда. Често пътищата за заетост, предлагани на ЛПМЗ, не се планират въз основа на специфичните знания и умения или очакванията на ЛПМЗ. Във връзка със здравните права в Италия всички мигранти, без значение от статута си, получават първична медицинска помощ. Въпреки това има въпроси, които трябва да бъдат решени, по-специално що се отнася до психическото състояние на ЛПМЗ.

Препоръки:

- Включване на италиански граждани и други мигранти в пътя за интеграция на ЛПМЗ,
- Включване на повече работодатели в планирането на интеграцията на ЛПМЗ на пазара на труда,
- Подкрепа за нови начини за увеличаване на съответствието между нуждите на пазара на труда и знанията, уменията и очакванията на ЛПМЗ,
- Подобряване на присъствието на културни посредници в болниците, още повече в случай на психологически или психиатрични проблеми,
- Фокусиране върху подобряване на конкретната самостоятелност на ЛПМЗ по време на престоя им в приемните центрове.

Наличност на данни и препоръки:

Използвайки като източник италианското Министерство на вътрешните работи, Евростат предоставя данни за потока от лица, търсещи закрила в Италия, всеки месец и ги разграничава по пол, възрастова група и гражданство. От решаващо значение е да се подчертае, че има разлика от около 4 месеца между наличните данни и настоящата ситуация. Резултатите от молбите за убежище, които винаги се

разграничават по пол, възрастова група и гражданство, също се предоставят ежегодно, като се прави разграничение между статут на бежанец, статут на субсидиарна закрила, хуманитарен или специален статут на закрила и отказ. Общият брой на молбите за убежище за всяка година се различава от последващите резултати от тези молби, тъй като всяка молба се нуждае от време, за да бъде разгледана от териториалните комисии. Следователно резултатът се отлага във времето спрямо датата на заявлението. Допреди няколко месеца месечните данни за молбите за убежище бяха лесно достъпни безплатно на таблото на Министерството на вътрешните работи, където сега има само годишни обобщения с всички подразделения по пол, възрастова група, гражданство и резултат: <http://www.libertaciviliimmigrazione.dlci.interno.gov.it/it/documentazione/statistica/i-numeri-dellasillo>. Сега те вече не присъстват там, но Министерството на вътрешните работи продължава да съобщава данните на Евростат, което ги прави достъпни в рамките на неговия много голям масив данни, свободно достъпен на адрес <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, с дефиниции на английски език и с нужда на полагане на по-голямо усилие чрез избиране на „Таблицы по теми“ -> „Население и социални условия“ -> „Миграция“ -> „Убежище“, където се намират различни таблици с данни. Като се знаят URL адресите, например при месечни заявки <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00189/default/table?lang=en> или на резултатите <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00193/default/table?lang=en> и съответните кодове, други таблици с данни могат да се видят директно, като просто се променят последните три цифри на кода „tps00193“.

Всички тези данни обаче са данни за потоците (flows) (месечни или годишни) и не предоставят налична информация за действителното наличие (stocks) на ЛПМЗ на дадена дата, тъй като междувременно всяко правно-административно условие се променя с течение на времето и самите мигранти може вече да не присъстват в Италия. Количествата към определена дата през годината (напр. 1 януари) се оценяват въз основа на потоците от заявления, периодите на изчакване на резултатите и продължителността на различните видове разрешения (за бежанци, за лица със субсидиарна закрила, хуманитарна закрила) след получаването им, както и на част от мигрантите, които напускат Италия или вече не са ЛПМЗ за изменение на разрешението за пребиваване.

Всички валидни разрешения по причина, срок на валидност и гражданство към 31 декември всяка година се дават с по-голямо закъснение (почти 2 г.) от данните на Евростат, като се прави разграничение по причина, срок на валидност и гражданство (https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/MIGR_RESVALID_custom_2631414/default/table?lang=en).

Министерството на вътрешните работи брои данните, като добавя месец по месец, година по година молбите за закрила или резултатите по пол, възрастова група, гражданство и резултати. Ето защо по този начин резултатите, които се получават, са резултати от потока (месечни или годишни). За да разполагаме с данни за количествата, би било необходимо да съхраняваме в матрица от данни личните данни на всеки мигрант в рамките на записаните дати: датата на искането за закрила, датата на резултата от искането за закрила с евентуалното преобразуване на правния административен статут в бежанец, субсидиарна закрила, хуманитарна закрила и последващо изтичане на срока на разрешението (6 месеца за хуманитарна закрила и др.) и др. По този начин, чрез екстраполиране на данните до определена дата, би било възможно точните данни (нетно от недекларирана емиграция, промени в статута или смъртни случаи) за ЛПМЗ да се разделят на личните данни на същите мигранти, регистрирани в рамките на матрицата. (Все още имаме тези резултати от Евростат, но със закъснение от почти 2 г.)

По-опростена препоръка би било да се предоставят в рамките на националното табло за управление, в допълнение към синтетичните данни, също и данни във формата на Евростат, следователно с

възможност за заявки и персонализирани таблици в изхода.

Латвия

През 2016–2019 г. беше отбелязан известен напредък в развитието на системата за интеграция на ЛПМЗ, за което свидетелства приемането на План за действие за движение и приемане в Латвия на лица, които се нуждаят от международна закрила, служещ като основа за интеграция на ЛПМЗ. И все пак периодът на Оценка 2, 2019–2021 г., беше период на стагнация, последван от важни промени, въведени през 2021–2022 г. Сред тях са създаването на национална координираща институция за социално – икономическо включване на ЛПМЗ, премахването на неравенството между лицата, получили статут на бежанци и лицата с предоставена субсидиарна закрила по отношение на допустимостта им за гържавна социална подкрепа, както и наполовина по-кратък период (3 месеца), преди търсещите убежище да могат да започнат работа, докато все още чакат решения по молбите си за закрила. Застъпничеството в рамките на NIEM оказва въздействие върху всички тези развития.

Понастоящем най-силните страни на интеграционната система са 1) помощта на социалните работници и социалните наставници за търсещите убежище лица в продължение на 3 месеца и за ЛПМЗ в продължение на 12 месеца след получаването на статут на международна закрила; 2) целевата подкрепа за търсене на работа за ЛПМЗ.

Сред направленията, които изискват най-голяма намеса, са жилищното настаняване, изграждането на мостове и включването на интеграцията в общите политики. Освен това следва да се предприемат незабавни стъпки за подобряване на оценката на специалните потребности за прием и за въвеждане на мерки за подкрепа на уязвимите ЛПМЗ, за прекратяване на зависимостта на социалната помощ от изискването за регистрирано място на пребиваване, за премахване на пречките пред признаването на образованието и квалификациите извън ЕС и за разширяване на възможностите за изучаване на езици за ЛПМЗ.

Препоръки:

- Подобряване на включване в общите политики на интеграционните дейности в съответните области на политиката и различните сектори на управление и подобряване на координацията на интеграционните дейности с помощта на новата национална координираща институция (Фондация за интеграция в обществото),
- Разработване на целенасочена жилищна подкрепа за ЛПМЗ, като се признават като една от целевите групи в Националната жилищна стратегия, евентуално въвеждане на специфично първоначално жилищно подпомагане за ЛПМЗ, създаване на гържавен/общински гаранционен фонд за собствениците на имоти, които отдават имотите си под наем на ЛПМЗ, и разработване на социални жилища и други временни жилищни решения,
- Отмяна на изискването за регистрирано място на пребиваване като предварително условие за всички видове социално подпомагане,
- Прехвърляне на услугата за социално наставничество, предлагана на ЛПМЗ, към общините, за да се включи интеграцията в общите политики на общинско ниво,
- Удължаване на срока на услугата на социалния наставник от 12 месеца на 24 месеца, като предоставянето на подкрепата на наставника през последните 12 месеца стане при условие на оценка от социален работник.

Наличност на данни и препоръки:

Налични са данни за всички направления на NIEM, но те са непълни. Например в страната има данни за броя на ЛПМЗ – лицата, получили статут на бежанец и лицата с предоставена субсидиарна закрила, но липсва информация за някои възрастови групи. Като се има предвид интензивното вторично движение, няма данни за броя на *действително* живеещите в страната ЛПМЗ.

Няма достатъчно данни за това колко ЛПМЗ завършват езиковите и интеграционните курсове, предвидени за граждани на трети страни, тъй като доставчиците на курсове не събират информация за правния статут на участниците. Не са налични достатъчни данни за резултатите от езиковите изпити, на които са се явили ЛПМЗ след завършване на езиковите курсове.

Събирането на данни се извършва от няколко правителствени органа, като данните са достъпни най-вече при поискване от институциите.

- Консолидиране на събирането на данни под ръководството на един орган и в единна база данни,
- Прецизиране на данните за различните възрастови групи и категории ЛПМЗ, пребиваващи в страната за по-дълъг период от време, както и за резултатите от мерките за подкрепа на интеграцията (езикови и интеграционни курсове, образователна подкрепа и подкрепа за заетостта и др.).

Литва

Резултатите от NIEM показват, че Литва има адекватна правна основа за интеграция на ЛПМЗ, но все още е изправена пред трудности при прилагането на политиките за интеграция, като повечето от предизвикателствата се наблюдават в областта на изпълнението на стратегическите (дългосрочни) цели на интеграцията на ЛПМЗ и се полагат усилия за участие и включване на приемащото общество.

Проблемът остава в това, че мерките за интеграция се изпълняват в рамките на различни проекти. Това не осигурява гъвкавост при адаптирането на предвидените мерки за интеграция към индивидуалните нужди на ЛПМЗ, както и към непланираните външни фактори (например COVID-19). По този начин също така не се гарантира приемствеността на мерките. Освен това липсва наблюдение и оценка на изпълнението на предвидените мерки за интеграция.

По отношение на развитието на правната рамка за интегриране на ЛПМЗ, ключовите промени са свързани с правната хармонизация на правата на лицата, получили статут на бежанец и субсидиарна закрила в Литва. До 2017 г. чуждите граждани под субсидиарна закрила са били в много по-уязвимо положение поради разрешение за временно пребиваване в Литва и са им били отказани определени социални гаранции.

Освен това на 1 януари 2020 г. влязоха в сила промени в Закона за правния статут на чужденците, с които на лицата, търсещи закрила, се предоставя право да работят, ако в рамките на 6 месеца от датата на подаване на молбата за убежище отдел „Миграция“ не вземе решение за предоставяне на закрила в Литва, без вина на лицето, търсещо закрила.

Препоръки:

- Разработване на изпълнението на стратегическите (дългосрочни) цели на интеграцията на ЛПМЗ и наблюдението на практическото прилагане на предвидените мерки,

- Подобряване на гражданското и политическото участие на ЛПМЗ чрез провеждане на редовни и официални консултации на местно и национално ниво. Вземане предвид техните нужди и интереси и подкрепа за създаването на мигрантски общности и НПО и техните застъпнически дейности,
- Подобряване на достъпа до здравно обслужване чрез предоставяне на информация за техните права на различни езици; подобряване на предоставянето на услуги в областта на психичното здраве, чувствителни от културна гледна точка, чрез увеличаване на наличността на различни езици и/или предлагане на професионални услуги за устен превод,
- Подобряване на програмите за изучаване на езици, адаптирани към индивидуалния капацитет и потребностите на ЛПМЗ,
- Предприемане на стъпки за премахване на предразсъдъците по отношение на мигрантите и бежанците – организиране на кампании за повишаване на осведомеността, финансирани от държавата, осигуряване на образователни програми, стартиране на проекти за масмедиите, отпускане на достатъчно финансиране и др.

Наличност на данни и препоръки:

Практиките за събиране на данни за миграцията в страната все още са ограничени до националните данни за имиграцията въз основа на правния статут на пристигащите лица и техните държави на произход. Липсва информация за образователните квалификации на ЛПМЗ, заетостта и семейния статут, възрастта, социално-икономическия статут и др. Също така няма механизъм, който би позволил да се проследяват и систематично да се обработват данни за интеграцията на ЛПМЗ чрез дългосрочни изследвания.

- Разработване на систематичен инструмент, който да предоставя изчерпателни статистически данни за социално-демографските характеристики на живеещите в страната ЛПМЗ (вече има доста добър пример за статистическите данни за бежанците от Украйна <https://osp.stat.gov.lt/ukraine-dashboards>),
- Прилагане на дългосрочни изследвания за интеграцията на ЛПМЗ.

Нидерландия

В Нидерландия не е имало особено развитие по време на изследванията, проведени като част от проекта NIEM. Основните промени всъщност са настъпили преди провеждането на изследването или след приключването му. В този смисъл най-важното е, че в Нидерландия беше приета нова правна рамка за интеграция. Тя променя наратива за интеграцията от индивидуално усилие на ЛПМЗ към колективно усилие на обществото. Чрез засилване на ролята, която играят общините, би трябвало ЛПМЗ да бъдат по-добре насочвани в рамките на интеграционната траектория. Чрез изменение на траекториите на интеграция и насърчаване на ЛПМЗ да започнат да работят от самото начало, те би трябвало да могат поне частично да запълнят празнината на нидерландския пазар на труда.

Нидерландия отбелязва умерено добър резултат в повечето направления. Малкото направления, които се открояват, са пребиваването, жилищното настаняване и здравето. Някои направления, в които Нидерландия има слаби резултати, са гражданството, изучаването на езици и социалната ориентация.

Препоръки:

Трите основни проблема, които бяха идентифицирани в изследването, са:

Национален механизъм за оценка на интеграцията (NIEM) в 14 държави – членки на ЕС
Резюме на проекта 2016-2022 г.

- Подходът на интеграция на нидерландското правителство, което разчита в голяма степен на собствената отговорност и самостоятелност на ЛПМЗ, изглежда не работи на практика,
- Второто предизвикателство, което е свързано с първото, е, че много ЛПМЗ срещат трудности да се ориентират в рамките на сложната интеграционна система,
- [заемост] Голямо дистанция до пазара на труда за ЛПМЗ.

На тези предизвикателства се обръща внимание и се надяваме да бъдат преодолени чрез въвеждането на Wet inburgering 2021. Вместо да се набляга на собствената отговорност на ЛПМЗ, ролята на общините е засилена, за да може ЛПМЗ да бъдат по-добре насочвани през процедурата за интеграция.

Наличност на данни и препоръки:

Като цяло Нидерландия събира много данни, които са публично достъпни и лесно достъпни онлайн. Тези данни се събират и предоставят от Централното статистическо бюро (CBS). Тези данни включват броя на чужденците, живеещи в Нидерландия, броя на непридружените непълнолетни лица, пристигащи в Нидерландия, броя на издадените разрешения за пребиваване и др.

Нидерландия обаче не разграничава данните си в подробности. Например не се прави разлика между разрешенията за пребиваване, които чужденците, които пребивават в Нидерландия, имат. Това прави невъзможно да се прецени колко бежанци, на които е предоставена субсидиарна закрила или членове на семействата им, живеят в Нидерландия общо.

Основна препоръка би била да се разграничат данните въз основа на разрешението за пребиваване. Това ще даде възможност за по-подробен анализ на вече наличните данни, които, за съжаление, са твърде общи.

Полша

По време на периода на проекта NIEM не се наблюдава съществено развитие в политиките за прием и интеграция в Полша, нито в положението на ЛПМЗ. Все още не съществува стратегически подход към интеграционната политика, определен например в конкретен документ, основан на подходяща диагностика и включващ механизмите за наблюдение и оценка на предложените решения, като се използва, наред с другото, информация, събрана от участниците от гражданското общество и самите ЛПМЗ. Подобна стратегия би могла да бъде резултат от междусекторно и многостранно сътрудничество между заинтересованите страни с необходимото представителство на ЛПМЗ, което понастоящем липсва значително при разработването на политики за интеграция.

ЛПМЗ най-често не се възприемат и разграничават като специфична група в повечето области на държавната политика, като се третираат предимно като други граждани или, след като са получили закрила, като широка група мигранти (напр. в областта на образованието, гражданството). Без целева подкрепа това означава привидно равни възможности за достъп до различни социални услуги. С такъв подход държавата не е в състояние да проследи и оцени въведените решения в интеграционната политика.

В Полша правната рамка е сравнително добре развита (особено в областта на образованието, достъпа до здравеопазване или професионално обучение). Въпреки това междусекторното сътрудничество и сътрудничеството, ръководено от държавните участници, изискват значителни подобрения.

Индивидуалната програма за интеграция, която обхваща различни направления на изследванията на NIEM

(вкл. социална сигурност, жилищно настаняване, изучаване на езици и социална ориентация, жилищно настаняване, заетост), продължава само 12 месеца и трябва да бъде преразгледана – предлаганите ресурси (време, финансови средства, персонал) не са достатъчни за ефективна подкрепа на ЛПМЗ през първия период на интеграция.

Препоръки:

- Въвеждане на стратегически документ, който ще определи и заложи целите за интеграция,
- Промяна на подхода към подход на по-съвместен и приобщаващ дебат относно политиките за интеграция, като в дискусиите бъдат поканени различни заинтересовани страни, вкл. представителство на ЛПМЗ,
- Да се вземе предвид обратната връзка от групата, за която се отнасят политиките за интеграция, вкл. ЛПМЗ,
- Преразглеждане на рамката на Индивидуалната програма за интеграция в закона и най-малко а) текущият период от 12 месеца следва да бъде удължен и по-скоро да бъде ориентиран към резултатите, б) предлаганите услуги и подкрепа (вкл. финансов механизъм) би трябвало да позволят на ЛПМЗ да се интегрират по-добре в достъпа до жилищно настаняване и изучаването на език,
- По-добра организация на езиковото обучение като система поне за ЛПМЗ (интегриране на различни действия, които се предоставят на местно ниво с централно проектирана рамка).

Наличност на данни и препоръки:

- Полското правителство не е въвело цялостен и системен национален механизъм за събиране и наблюдение на данни за интеграцията. Системите за събиране на данни са разпокъсани сред публичните институции и по-голямата част от данните са налични при искане, подадено до тях,
- Сравнително подробни данни за лицата, търсещи международна закрила, могат да бъдат получени от Службата за чужденци. След като им бъде предоставена закрила, ЛПМЗ се третират в много области като всички останали членове на обществото и в системите за събиране на данни не се разграничават различните категории закрила, което означава, че процесът на тяхната интеграция не може да бъде проследен. Изключенията са обществените услуги, насочени към ЛПМЗ, като например Индивидуална програма за интеграция. В този случай данните се събират, но не като отделни случаи, а се събират за цялата група. Заради това данните често са твърде общи, за да се наблюдава дадена мярка за интеграция,
- Препоръчително е да се обмисли регулиране на събирането на данни на правно равнище с отличителни специални категории за лица, на които са предоставени различни видове закрила и други нужди от данни (въведени със закон или директива).

Румъния

Румъния предлага „равенство на хартия“ за лицата, на които е предоставена международна закрила. Общата законодателна рамка е много щедра. Бежанците и другите лица, на които е предоставена международна закрила, имат същите права като румънските граждани, с изключение на избирателните права. На хартия програмата за интеграция с продължителност до 12 месеца има за цел да улесни гладкото интегриране, вкл. подкрепата за професионалното образование и достъпа до пазара на труда.

На практика програмата за интеграция рядко е в състояние да осигури прехода към независим живот, освен ако не е подкрепена от усилията на НПО. Наставянването в Приемните центрове е минимално; финансовите ползи са в комичен размер, а в образователните и консултантските услуги липсва последователност.

Постоянният структуриран диалог е една от липсващите съставки на успешната интеграция. Органите разглеждат АПМЗ като субекти, а не като активни участници в собствените им усилия за интеграция.

Определянето на правната рамка е съществен елемент от процеса на интеграция. Етапът по изпълнение и сътрудничество остава слабо застъпен и за съжаление стана още по-слабо застъпен по време на изпълнението на проекта NIEM. Необходими са по-силна визия, по-добро сътрудничество и повече ресурси за изграждане на солидно съгържание въз основа на добра правна рамка.

Препоръки:

- Подобрена координация. Институцията, която отговаря за цялостната координация на имиграционните политики и за изпълнението на програмата за интеграция, е Главният инспекторат по имиграцията (ГИИ), структура на полицията. Това е второстепенна институция, в която липсва визията и влиянието, необходими за ефективното участие на други министерства и агенции. Координирането на националните политики в областта на имиграцията следва да премине към центъра на управлението.
- Повишени отговорности за съответните министерства и агенции. Всеки компонент от процеса на интеграция изисква прякото участие на специализираното министерство, агенция или местен публичен орган. Проучването на NIEM показва, че най-слабите направления на интеграцията са тези, в които съответните институции не участват по подходящ начин. Техните отговорности следва да бъдат по-добре определени и наблюдавани.
- Структуриран диалог. Мигрантите нямат никакви форми на постоянно представителство, например Съвет за мигрантите или други форми на постоянен структуриран диалог. С организациите за защита на правата на човека рядко се правят консултации по въпроси, свързани с интеграцията на мигрантите. Необходими са стъпки за подобряване на постоянния структуриран диалог и за включване на бенефициерите във всички решения, свързани с тяхното бъдеще.

Наличност на данни и препоръки:

Изследването в рамките на NIEM показва, че Румъния е изправена пред значителни пропуски в данните, свързани с миграцията, вкл. положението на АПМЗ. Органите събират ограничени данни. Не се полагат редовни усилия за събиране на дезагрегирани данни, дори за основните социално-демографски направления (пол, възраст, страна на произход, културна група и т.н.). Данни за уязвимите лица липсват напълно.

Съществуващите данни не се публикуват редовно и са достъпни само чрез искания въз основа на законодателството за свобода на информацията. Данните не са достъпни в отворени формати.

Нито една институция не носи отговорност за събиране и централизиране на данни от различни сектори (образование, пазар на труда, здравеопазване и др.). Изследователите трябва да се обърнат към различни институции и след това да се опитат да разберат и свържат данните, получени от тези институции.

Липсата на данни или пропуските в данните е една от основните пречки пред разбирането на областта на миграцията и се отразява негативно на капацитета на държавата да разработи стабилна политика в

тази област. Необходими са значителни подобрения, като се започне с по-добра визия за това какви данни могат и следва да бъдат събирани и се продължи с приемането на вътрешни процедури за идентифициране, събиране, използване и публикуване на съответните данни.

Словения

През последните 6 г. повечето от законодателните промени доведоха до отрицателни последици в областта на интеграцията – по-строги условия, повече ограничения и ограничени права. Една положителна промяна се отнася до събирането на семейството. С изменението на Закона за международната закрила от 2021 г. към списъка е добавен още един член на семейството: „непълнолетен брат или сестра на кандидата, ако няма сключен брак“ (чл. 2). Преди тази промяна непридружените деца можеха да започнат процедурата по събиране на семейството само за своите родители, а не за своите непълнолетни братя и сестри.

Процедурата за предоставяне на закрила е твърде дълга; няколко лица, търсещи закрила в Словения, са в процедурата повече от 6 г.

Проблемите в областта на интеграцията на ЛПМЗ в Словения са: жилищно настаняване (твърде скъпо, дискриминация, расизъм и др.), здравеопазване (недостатъчно лекари, дълги опашки от чакащи), заетост (ЛПМЗ съобщават, че получават същите предложения за работа, независимо от образованието или опита си) и езикова бариера (ЛПМЗ имат право на 400-часов безплатен езиков курс, но резултатите са доста лоши). Основният въпрос обаче е, че интеграцията в словенската политика, както и в обществото, не се възприема като двупосочен процес, а като асимилация на индивида. Съществува разлика между действащото законодателство и политики, от една страна, и прилагането и сътрудничеството на съответните заинтересовани страни, от друга. Интеграцията все още е силно централизирана и местното равнище не е включено.

Забелязахме подобрения в подкрепата за интеграция, предоставяна от НПО, но добрите практики са краткосрочни и основани на проекти, а не системни решения. Една от най-положителните страни на интеграцията, които можем да посочим, е образованието, особено записването на деца ЛПМЗ в държавни детски градини и начални училища много скоро след пристигането им в Словения.

Препоръки:

- Подкрепата за интегриране на ЛПМЗ следва да бъде удължена от настоящите 2 г. на най-малко 5 г.
- Местните органи и институции следва да бъдат активно включени в интеграцията.
- [\[включване на интеграцията в общите политики\]](#) Необходимо е системно решение за търкуване на нуждите на ЛПМЗ и други имигранти в различни обществени услуги на национално и местно ниво.
- [\[изучаване на езици и социална ориентация\]](#) [\[приемане\]](#) Държавата би трябвало изцяло да включи лицата, търсещи закрила, в социалната ориентация и в програмата за словенски език. Това би било от полза не само за лицата, търсещи закрила, но и за приемащото общество и държавата.
- [\[езиково обучение\]](#) Езиковите курсове трябва да бъдат съобразени с нуждите; неграмотните лица трябва първо да посещават курс за ограмотяване; групите от учащи трябва да бъдат създадени въз основа на техните предварителни познания; уязвимите групи трябва да бъдат идентифицирани, техните потенциални трудности в обучението трябва да бъдат разгледани и

т.н. Специално внимание трябва да се обърне на жените, които имат за задача основно да се грижат за децата и домакинството и следователно често пропускат езиковите курсове.

Наличност на данни и препоръки:

Някои данни бяха лесно достъпни (брой на лицата, търсещи закрила, и на ЛПМЗ, положителни и отрицателни решения и др.). Повечето данни за ЛПМЗ обаче са много разпръснати и не се публикуват. Трябваше да се свържем с различни държавни институции, неправителствени организации, изследователи и т.н., за да получим данните. И въпреки че се свързахме с широк спектър от заинтересовани страни, не успяхме да съберем всички поискани данни за целите на изследването за NIEM. Много често отговорът беше, че определена институция не събира данни за ЛПМЗ или не събира такива данни, каквито поискахме.

Би било много полезно, ако Службата за подкрепа и интеграция на мигрантите събере всички съответни данни за ЛПМЗ (за тяхното образование, заетост, условия на живот, социално-икономическо положение и т.н.) – като зачита неприкосновеността на личния живот на ЛПМЗ, разбира се.

Създаване на методология за събиране на данни с цел създаване на политики и законодателни промени, основани на научни изследвания и анализи.

Да се създаде централизиран механизъм за събиране на данни, като всички отговорни институции докладват събраните от тях данни на OSIM.

Испания

От 2017 г. испанската система за приемане и интеграция на лица, търсещи закрила, и на ЛПМЗ премина през съществени промени, за да адаптира капацитета си към увеличаването на броя на кандидатите за закрила. Тази корекция беше белязана от силно изразен характер на „извънредна ситуация“: отчасти поради кризите, пред които системата трябваше да се изправи (например в Сеута и Канарските острови), но също така – преди всичко – поради подхода на създателя на политиката.

В края на 2021 г. необходимостта от промяна на подхода е още по-очевидна. Новата миграционна динамика изисква средносрочен подход, който признава миграцията и нейния компонент, свързан с международната закрила, като структурни направления на испанското общество. Въпреки отворената правна рамка, която гарантира на лицата, търсещи убежище, и на ЛПМЗ широк спектър от права и възможности (т.е. най-силното направление, определено в анализа на NIEM), испанската система за приемане показва критични граници и пропуски, вкл. i) недостатъчни материални и нематериални ресурси; ii) липса на механизми за координация и сътрудничество с регионалните и местните участници; iii) краткосрочно финансиране за НПО; iv) липса на механизми за наблюдение и контрол.

Препоръки:

[[Включване на интеграцията в общите политики](#)] [[Изграждане на мостове](#)] Един ефективен модел на управление на приемането и интеграцията, насочен към нуждите на лицата, търсещи убежище и на ЛПМЗ, изисква:

- Актуализирана, ефективна и устройствена регулаторна рамка, вкл. всички директиви на ЕС в областта на убежището, които могат да свържат приемането и интеграцията на лица, търсещи и получили закрила, както с политиките за интеграция на мигрантите, така и с по-широката рамка на публичните политики,
- Адекватни материални и нематериални ресурси (напр. обучение на персонала) за справяне с разнообразието от лични обстоятелства и потребности на лицата, търсещи закрила и получили закрила, и съответно по-добро адаптиране на услугите,
- Включване на регионалните и общинските участници в един по-широк модел на управление на много равнища на приемане и интеграция, основан на систематичен механизъм за сътрудничество и планиране,
- Нови средносрочни и дългосрочни механизми за финансиране, способни да осигурят по-добри и по-устойчиви дейности на НПО,
- Механизми за мониторинг и контрол, основани на емпирични доказателства, за да се защитят силните страни на дадена система, като същевременно се отстранят (и разрешат) нейните слабости.

Наличност на данни и препоръки:

Единствените систематично актуализирани и обществено достъпни данни са тези относно молбите за закрила (и свързаните с тях социално-демографски характеристики на кандидатите), предоставени от Службата за убежище и бежанци (Министерство на вътрешните работи). Те включват и подробности относно различните категории ЛПМЗ. По този начин се наблюдават съществени пропуски в данните по отношение на всички основни направления на интеграцията, както и по отношение на функционирането и ефикасността на националната система за приемане и интегриране. Това е особено поразително, ако вземем предвид значимостта на явлението международна закрила в Испания през последните 5 г. Липсата на данни и емпирични доказателства за състоянието на системата за приемане и интегриране, нейните силни и слаби страни, степента на ефективност на нейните процеси и въздействието на извършените действия предотвратяват подобряването на системата и приспособяването ѝ към нуждите на ЛПМЗ.

Ефективната система за приемане и интегриране неизбежно изисква надеждни и актуализирани данни, заедно с механизми за мониторинг и контрол, основани на емпирични доказателства.

Швеция

В Швеция изследователите от NIEM не са наблюдавали значителни отрицателни или положителни разлики в оценките между периода 2017–2021 г., с изключение на няколко промени.

Фокусът и силата на шведските интеграционни политики за ЛПМЗ са в областта на заетостта чрез значителни инвестиции в човешкия капитал на ЛПМЗ. В допълнение към целенасочената подкрепа, стратегията е включване на интеграцията в общите политики. Политиките за интеграция обхващат всички области на социалното развитие и са включени като част от всички области на политиките.

Областта, на която Швеция трябва да обърне внимание, е пропастта между политическите разпоредби и потенциалния резултат. Въпреки всички съществуващи политики и наличието на предпоставки за успешна интеграция, Швеция изпитва все по-голяма разлика между роденото в страната и роденото в чужбина население (сред второто повече от 50% са ЛПМЗ и техните семейства) по отношение на равнището на безработица и различията в здравеопазването, жилищното настаняване и образователното неравенство – а това са само някои от разликите. Липсата на взаимодействие между приемащото общество и ЛПМЗ беше посочено както от ЛПМЗ, така и от заинтересованите страни като област, която изисква спешна намеса.

Препоръки:

- **[изграждане на мостове]** Организацията на гражданското общество играят важна роля в изграждането на мостове между приемащото общество и бежанците.
- **[изграждане на мостове]** Добре функциониращото регионално и местно сътрудничество, което включва организации на гражданското общество, е от решаващо значение за запълване на празнината между прилагането на политиката и желаните резултати.
- **[включване на интеграцията в общите политики]** Следва да се създаде по-систематична система за наблюдение, за да се подобри изпълнението на политическите инициативи.

Наличност на данни и препоръки:

Швеция има много подробен регистър на данните, обаче достъпът е ограничен (ще трябва да поискате/закупите специфични набори от данни от Статистическата служба на Швеция и последните актуални статистически данни не винаги се предоставят).

Други тържавни организации, които са в центъра на интеграцията на ЛПМЗ, предлагат различни видове статистически данни, но те никога не са разделени по различните статуси на ЛПМЗ – често само по тържава на раждане. Освен това не е възможно да се комбинират тези различни източници на статистически данни. Статистиката също е разделена по години и не винаги е налична по отношение на количествата.

Обобщение на сравнителните изследвания и заключения

Оценките на NIEM доказват, че качеството на политиките за интеграция на ЛПМЗ се различава значително в различните европейски държави, въпреки стандартите, определени от ЕС и международното право. Както се посочва в сравнителния доклад *Европейска оценка на интеграцията на бежанците: Сравнителен анализ на Националния механизъм за оценка на интеграцията в 14 страни на ЕС. Оценка 2: Изчерпателен доклад*: Сравнителните резултати на NIEM за 2021 г. потвърждават предишни констатации от 2017 г. за държави, предлагащи много различни нива на подкрепа на ЛПМЗ. В рамките на 12-те оценени направления, средната разлика между държавата с най-висок и тази с най-нисък резултат е 59,4 точки по скалата 0–100. Най-голяма е разликата в изучаването на езици и социалната ориентация, като 92,7 точки разделят страните на върха и на дъното на резултатите. Дори по отношение на събирането на семейство – направлението с най-малка разлика, 37,8 точки разделят страната с най-висок от тази с най-нисък резултат.³ Дори страните от един регион, напр. страните от Вишеградската четворка с на пръв поглед сходна миграционна траектория през 2015/16 г. и сходна история на политиките за приемане и интеграция на ЛПМЗ, се различават много помежду си. Огромни различия между европейските страни по отношение на интеграцията на ЛПМЗ продължават да съществуват и все още да са в сила. Не може да се пренебрегва, особено в разискванията относно стандартизирането на системите за убежище, че общата европейска система за убежище, която често се фокусира върху приема, разпределянето на търсещите закрила, солидарността и споделянето на отговорността, пропуска аспекта на интеграцията. Интеграцията също трябва да бъде важна част от тези дебати, както и да се възприема като част от тази система.

Друг важен извод е, че през последните години не е имало голяма реална промяна по отношение на реформата на политиката в страните, участващи в изследването. Могат да бъдат наблюдавани някои развития в положителна и отрицателна посока, но не могат да се възприемат като голяма промяна. По принцип това означава също, че не се е променило много след пристиганията през 2015 и 2016 г., което създава контекст за положението и интеграцията на хората, бягащи от Украйна след руското нашествие на 24 февруари 2022 г. Държавите от ЕС не могат да се чувстват много по-добре подготвени за приема на нови бежанци (дори със статут на временна закрила), отколкото в периода на голям приток на лица, търсещи международна закрила, през 2015/16 г. Най-важното е, че пренебрегването на извлечените поуки все още засяга новодошлите.

Проектът NIEM подчертава не само пропуските, но и обещаващите практики. Някои развития в положителна посока биха могли да се дължат на различни фактори. Единият е контекстът, напр. големият брой лица, на които е предоставена международна закрила, който изисква работа по решения и идеи за промяна и от правителствата. Друг фактор е дали вече съществува рамка за консултации. Ако правителствата имат възможност да говорят по структуриран начин с гражданското общество или с местните власти, ако има многостепенна рамка за управление – това дава възможност да се предприемат общи усилия за положителни промени в политиките за приемане и интеграция.

³ Wolffhardt A., Conte C., Yilmaz S., [The European benchmark for refugee integration. A comparative analysis of National Integration Evaluation Mechanism in 14 EU countries. Evaluation 2: Comprehensive report](#)

Сред оценените направления изграждането на мостове – разбираемо като участие на АПМЗ в приемащото общество – изисква специално внимание, тъй като се оценява като най-слабо при всички държави. За това могат да се посочат различни причини, но е важно да се разбере, че предизвикателството се крие в подхода на цялото общество, а не в създаването на механизми за интеграционна политика, въвеждането на правна рамка в областта на пазара на труда и т.н. NIEM разбира, че цялото общество отговаря на предизвикателството на интеграцията или е отговорно за процеса на интеграция. Това означава, че е необходимо да се отвори пространство за разглеждане на бежанците не само като целева група, но и като участници и съ-създатели на политиките, които ги засягат. Това също така изисква отвореност да се обърне сериозно внимание на обратната връзка от бежанците и да се приложи в механизмите за оценка.

Разглеждайки различни видове индикатори, тези, които се отнасят до сътрудничеството и изпълнението, показват най-слаби резултати в сравнение с индикаторите по правната рамка и политиките. Това е и мястото, където може да се провери дали правителствата приемат интеграцията сериозно, тъй като става въпрос за ангажимента и усилията за съвместна работа с други заинтересовани страни, особено с местните органи, и, както беше споменато по-горе, с представителствата на АПМЗ.

С комплексни набори от данни, необходими за анализ, NIEM също така прави заключения относно данните за интеграцията. Що се отнася до наличието на данни, разликата в наличните данни между държавите може да бъде изненадваща, както и по отношение на това какви данни събират правителствата, как ги администрират и какво се публикува или не. Някои държави са доста отворени за запитвания относно данните за интеграцията, докато в други това е невъзможно поради различни причини. В някои случаи данните изобщо не се събират, така че дори правителствата не разполагат с тях, в други случаи правителствата имат данни, но са крайно неохотни да ги споделят. Наличието на данни е добро, напр. в Швеция и Нидерландия. Но това зависи и от традицията за събиране на данни и системите за регистриране – дали са добре интегрирани или разпръснати. Ето защо традициите в областта на данните в различните държави и това, което се отнася до откритостта на правителствата да бъдат прозрачни, са основните фактори за наличието на данни за интеграцията.

Що се отнася до по-нататъшните предизвикателства по отношение на данните, различните категории лица, на които е предоставена международна закрила, често не са разграничени в системата за данни, така че данните не могат да бъдат агрегирани отделно за даден статут на закрила (напр. признати бежанци, лица със субсидиарна закрила, лица с хуманитарна закрила и др.). Това засяга възможността за проследяване на потенциалните различия в интеграцията на тези различни групи и прави невъзможно да се оцени как конкретни инструменти за интеграция се използват от групите със специфичен законен достъп (напр. в случай на езикови курсове).

И накрая, има някои важни аспекти на интеграцията, които не могат да бъдат проследени и анализирани, въпреки че са от решаващо значение за работата на интеграционната система, като ресурси – особено финансови, но също и от гледна точка на персонал. Изглежда особено трудно да се оцени такава информация, което означава, че повечето държави – членки на ЕС не знаят колко много инвестират в интеграцията на лицата, на които е предоставена международна закрила, в рамките на различни сфери на социалния живот.

Застъпничество и роля на ЛПМЗ в работата по застъпничество

България

В България процесът на изграждане на сътрудничество по NIEM създаде структура в сътрудничеството в стратегически и съществени области за интеграцията на бежанците. Това разшири обхвата на заинтересованите страни и оперативните партньори на национално и местно ниво. Застъпничеството на NIEM създаде подход, ориентиран към хората, за сътрудничество между заинтересованите страни от различни области, с цел създаване на подкрепяща среда за интеграция на бежанците.

Опитът в застъпничеството на NIEM допринесе за:

- **Чувствителност на местните власти** към възможностите за интеграция на бежанците на местно ниво. Това подчертава шансовете за растеж и ползи от сътрудничеството и партньорството с НПО. Основните резултати включват проекти за интеграция на бежанците, разработени и реализирани съвместно от общини и неправителствени организации,
- **Създаване на мрежа от НПО**, които пряко или потенциално участват в процеса на интеграция на бежанците. Резултатите включваха създаване и прилагане на инициативи за интеграция на бежанците, дейности и включване на бежанците в общите политики в съответните проекти и програми, управлявани от НПО,
- Процесът на разработване на сътрудничества на NIEM доведе до формирането на **Асоциацията на учителите по български език като чужд език**,
- **Укрепване на сътрудничеството със структурите**, ръководени от бежанците, с приканване да участват ефективно в различните тематични коалиции,
- **Установяване на стратегическо сътрудничество с академичните институции** за подготовка на следващото поколение експерти, работещи в областта на закрилата и интеграцията на бежанците.

Процесът на застъпничество на NIEM включваше представително участие на бежански НПО, ръководени от бежанци структури и лидери на бежанци. Методът на NIEM за застъпничество приема и използва приобщаващ подход, за да стимулира бежанците да изразят своето мнение, да бъдат проактивни и да проявяват инициатива в застъпничеството.

- Интервенциите за застъпничество на NIEM очертаха и създадоха карта на водените от бежанците инициативи в цялата страна и създадоха мост за сътрудничество между различните субекти и дейности,
- Процесът на застъпничество на NIEM, чрез Бежански консултативен съвет, разви капацитета на ръководените от бежанците инициативи за по-ефективно и ориентирано към резултати застъпничество,
- Практиката за застъпничество на NIEM очерта пред заинтересованите страни значението и ползите от участието на бежанците в процеса на вземане на решения за интеграция на бежанците.

Чехия

Ако се направи равностойност, изграждането и поддържането на коалицията под формата на срещи на заинтересованите страни само по себе си трябва да се счита за успех. В хода на проекта над 40 експерти, представляващи 20 различни институции, участваха в редовни кръгли маси, обсъждащи въпроса за интеграцията на ЛПМЗ от различни гледни точки. Въпреки че обединяването на представители на НПО, общини и академични среди не е голям проблем само по себе си, убеждаването на висши държавни служители да споделят своята гледна точка може да бъде по-трудно, тъй като отношението им към конкретно неправителствения сектор е предпазливо в най-добрия случай. По този начин срещите в рамките на NIEM спомогнаха за преодоляване, поне частично, на дългосрочното и вредно разделение, която съществува в националния дебат относно интеграцията на ЛПМЗ. От решаващо значение е, че през годините изглежда е изградено основно ниво на доверие между няколко държавни и недържавни участници – поне по отношение на комуникацията, ако не и на прякото сътрудничество – и има широк консенсус, че срещите могат и трябва да продължат в близко бъдеще. Ако има научен урок, той е, че успехът на срещите зависи от това колко професионално са подготвени и какъв формат е избран. В Чехия срещите на кръгли маси с водещ, като се използва правилото на „Чатъм Хаус“, изглежда са били добър избор.

Гледната точка на ЛПМЗ беше въведена непряко, но последователно, чрез приноса на заинтересованите страни, които работят ежедневно с бежанците. По този начин гласовете на ЛПМЗ бяха направени по-силни посредством няколко НПО, интегрирани под шапката на така наречения Консорциум на организациите за подпомагане на мигрантите, представители на няколко общини и организационна секция на Министерство на вътрешните работи, отговаряща за предоставянето на интеграционни услуги за ЛПМЗ.

Франция

Свързаната с NIEM работа по застъпничество беше интегрирана във Франция в общото застъпничество на „Terre d'Asile“ (FTDA) в областта на интеграцията. FTDA допринесе за включването на въпросите на интеграцията в политическия дневен ред на Франция, тъй като това е една от основните дейности на организацията през последните 20 г.

Препоръките от втория национален доклад, както и фокус групите върху конкретни категории ЛПМЗ (напр. жени, млади хора) послужиха за оказване на влияние върху държавата при разработването на ad hoc програми или политики. Например FTDA от много години заедно с партньорите се застъпва за необходимостта да се предложи решение на ЛПМЗ на възраст под 25 г., които не отговарят на условията за подпомагане на социалните грижи и имат затруднения при достъпа до социални жилища. Правителството откри повече приемни места за тази група ЛПМЗ и финансира програми за заетост, насочени към тях.

В допълнение, през 2021 г. правителството публикува План за действие за уязвимост, който се основава на редица препоръки, изразени от FTDA, включени в докладите на NIEM и заседанията на коалицията. FTDA участва в работните групи по изготвянето на плана за действие.

За да се съберат научни изследвания, основани на доказателства, както за публикации, така и за застъпничество, гледните точки на ЛПМЗ бяха събрани главно чрез фокус групи. Освен това, когато е възможно, по време на националните коалиционни срещи бяха поканени да участват или да присъстват ЛПМЗ с експертни познания по обсъжданите теми.

Въпреки това участието на бежанците остава ограничено във Франция – то все още трябва да бъде развито в практиките на НПО и публичните органи и е изправено пред различни пречки, като езиковата бариера и разходите за превод, както и трудностите да се осъществи връзка с ЛПМЗ, които присъстват от много години.

Гърция

Срещите на коалицията бяха подходяща основа за създаването на мрежи между различните групи, които са в центъра на процесите на интеграция, но често са разделени. Тук мислим за свързване на правителствените органи с различни групи за подкрепа, но и за свързване на професионалисти от различни професии и дисциплини, които предоставят услуги (психолози, адвокати, социални работници, учени) в процеса на интеграция с прекия опит на ЛПМЗ, с който те се сблъскват в ежедневието си, както се изразява пряко от тях.

Друг аспект, осветлен от срещите на коалицията, който е от голяма стойност, е показването на гледните точки на самите уязвими групи, които иначе щяха да останат скрити. Такъв е случаят с коалиционната среща, на която събрахме жените бежанци, които живеят в Гърция от известно време, за да ни разкажат за опита си, проблемите, пред които са изправени в лагерите, и различните пречки, които е трябвало да преодолеят често поради множествена дискриминация.

Организирането на коалиционните срещи се разви към дейност, в по-голяма степен „базирана на опита“, тъй като през тези години осъзнахме, че връзката между аналитичните изследвания и правителствените действия, въпреки важната си задача да изгражда мрежи и да информира властите, не даде гласност на самите ЛПМЗ. Освен това последната среща на коалицията, като тази, проведена сред имамы с различен произход, послужи за свързване на общности, които имат едни и същи интереси, но са разединени и често са в уязвимо положение.

Опитахме се да включим ЛПМЗ в нашите коалиционни срещи, за да научим за тяхната гледна точка. Опитахме се да поставим личния им опит в центъра на срещите, а не като „спомогателен“ пример за по-голяма дискусия. Техният опит беше представен в рамките на дискусия, в която нищо не беше предварително определено, един модератор представи темите и зададе въпроси, произтичащи от опита им, за да разшири разсъжденията им.

Въпреки това понякога е предизвикателство да се доведат ЛПМЗ на срещите на коалицията поради езиковата бариера и по други поводи поради жилищното им положение (живеещи в лагери, далеч от градовете).

Унгария

В Унгария слабостта на институциите и междуинституционалната координация в социалната сфера и трудният достъп до много институции и услуги оказват отрицателно въздействие върху интеграцията

на принудително разселените лица. Това е така, защото финансирането на такива институции е слабо, политическият контекст е враждебен и структурите, предоставящи услуги, са в трудно положение.

Коалиционните срещи предоставиха възможност за работа в мрежа и обмен на информация в неблагоприятна политическа среда, за да могат представители на НПО и практики да се срещнат и обсъдят теми, свързани със социалната работа, образованието и др. въпроси, свързани с интеграцията на ЛПМЗ.

Конкретен положителен пример е поредицата от коалиционни срещи, посветени на непридружените малолетни и непълнолетни лица в уязвимите групи. В рамките на коалиционните срещи започна засилено сътрудничество, в резултат на което обменът на информация между институцията за закрила на детето, органа по попечителство и участниците от гражданското общество стана по-плавен в ежедневната работа.

Застъпническите дейности отговориха на специфичните нужди на ЛПМЗ чрез повишаване на капацитета на доставчиците на услуги, които работят с тях. Срещите на коалицията и свързаният с тях обмен на информация успяха да достигнат до по-голямата част от специфичните за бежанците организации в Унгария.

Италия

Застъпническата дейност се осъществява най-вече чрез срещи на коалицията. Действително, беше възможно да се създаде пространство, където заинтересованите страни, експертите, а в някои случаи и мигрантите, споделяха своя опит и загриженост. По-конкретно „Ismi“ избра да организира срещите на коалицията, като всеки път се фокусира върху конкретни въпроси, за да може да събира информация и да се опитва да намира възможни решения. За съжаление, и заради извънредното положение с пандемията, не беше възможно да се достигне до ниво институции. Въпреки това всички ние смятаме, че поддържането на съвместна работа и в тези моменти на споделяне е ключов аспект от стремежа към увеличаване на интеграционните процеси за ЛПМЗ и мигрантите като цяло. Действително, дори в Италия да е трудно да се повлияе на политическото равнище чрез такива дейности, от друга страна, е възможно да се постигнат важни резултати на местно равнище, на място.

Ето как „Ismi“ даде стойност на срещите на коалицията и познанията ѝ за италианската система позволиха срещите на коалицията да бъдат важен инструмент за увеличаване на работата в мрежа между НПО и местните институции.

Един от резултатите (инфографиките) е създаден заедно с хора с мигрантски произход, тъй като желанието е инфографиките да бъдат релевантен инструмент за ЛПМЗ.

„Ismi“ смята, че този вид методологии са най-добрият начин за постигане на дългосрочни резултати в Италия, да се надяваме дори на политическо и национално ниво. Всяка държава е имала възможност да организира срещите, като вземе предвид нейният контекст.

Най-важното участие на ЛПМЗ (или хора с мигрантски произход) се случи на последните 3 срещи на коалицията. Това бе избор, направен от „Ismi“, въз основа на целта на всяка минала среща на коалицията. Действително, в миналото се съсредоточихме върху създаването на мрежи и улесняването на работата на националните групи на потребителите и експертите. Искяхме да споделяме информация и да събираме

информация от този вид изживявания. По време на извънредната пандемия бяха организирани виртуални коалиционни срещи. Последният резултат обаче, както казахме, е планиран и осъществен с подкрепата на хора с мигрантски произход, защото възнамеряваме да им предложим инструмент, съобразен с техните нужди.

Възможно е да се каже, че в някои срещи на коалицията ЛПМЗ са били преките бенефициери на дейностите, докато в последните 3 срещи те са били основните участници.

Латвия

Едно от най-големите постижения на застъпничеството на NIEM е премахването на неравенството между лица, получили статут на бежанци, и лицата с предоставена субсидиарна закрила по отношение на допустимостта им до социални помощи – проблем, който вече е отбелязан в базовия доклад и редовно се обсъжда със заинтересованите страни.

По време на пандемията от COVID-19 правото на гържавни социални помощи все още се определяше от вида на разрешението за пребиваване, а не от статута на международна закрила. Лицата, получили статут на бежанец, като притежатели на разрешения за постоянно пребиваване са имали право на гържавни социални помощи, вкл. еднократните „COVID-19 обезщетения“ в размер на 500 евро за всяко дете и 200 евро за пенсионери и лица с увреждания. Лицата с предоставена субсидиарна закрила като притежатели на разрешения за временно пребиваване обаче нямат право на каквито и да било гържавни социални помощи (с изключение на обезщетенията за майчинство) и по този начин не могат да получават „COVID-19 обезщетения“.

Като допълнение към досегашните застъпнически дейности, коалиция от НПО и омбудсманът представиха случая на едно от правителствените заседания през пролетта на 2021 г., което започна процеса на промяна. След няколко напомняния от омбудсмана, през декември 2021 г. бяха инициирани и приети промени в Закона за противодействие на последиците от COVID-19, които позволиха на лицата с предоставена субсидиарна закрила да получават със задна дата „COVID-19 обезщетения“. По-късно бяха направени подобни мащабни изменения в Закона за гържавните социални помощи, с което лицата с предоставена субсидиарна закрила станаха допустими за получаване на същите гържавни социални помощи като лицата, получили статут на бежанец, от юли 2023 г.

В друга застъпническа кампания, НПО коалицията успешно работи с Министерството на културата, за да може ЛПМЗ да получат признание като отделна целева група за повече мерки за интеграция в Плана за 2022–2023 г. за развитие на сплотено и гражданско активно общество в сравнение с предишния план. Новият план също така потвърди участието на представители на ЛПМЗ в Консултативния съвет за граждани на трети гържави.

Работата по застъпничество винаги е била водена от гледната точка на ЛПМЗ с използване на техните коментари и виждания за проблемите и предизвикателствата, с които са се сблъсквали в живота си в Латвия, които са били предоставени например по време на дискусии във фокус групата.

Въпреки това ЛПМЗ не са участвали пряко в застъпнически или коалиционни срещи. Техните възгледи бяха по-скоро консолидирани в „описания на случаи“, представени на правителствените служители, депутатите и други заинтересовани страни.

Прякото участие на ЛПМЗ в работата по застъпничество беше трудно да се гарантира, тъй като „Providus“ не предоставя практическа подкрепа на ЛПМЗ и по този начин разчита на връзките, осъществявани от други НПО, а често и на техните описания на проблемите на ЛПМЗ.

Една от извлечените поуки е необходимостта самите ЛПМЗ да бъдат включени в дискусии относно законодателни и политически промени, необходими за подобряване на тяхната интеграция в Латвия.

Литва

В Литва бе сформирана национална коалиция NIEM от заинтересовани страни от различни сектори: а) неправителствени организации: Червен кръст, Каритас; б) академични среди: Литовски център за социални изследвания; в) правителствени агенции: Приемния център за бежанци, Министерство на вътрешните работи, Министерство на социалната сигурност и труда; г) международни организации: MOM Вилнюс и ВКБООН.

Членовете на националната коалиция участваха активно в консултации с публични агенции относно подготовката и утвърждаването на „Национален план за действие за интеграция (2018–2020)“, който обхваща мигранти и ЛПМЗ, които не са граждани на ЕС. Отчасти в резултат на застъпнически действия на NIEM, Министерството на социалното осигуряване и труда, отговорно за изпълнението на плана, официално създаде „Комисия за координиране на изпълнението на интеграцията на чужди граждани“ и включи членове на националната коалиция в тази комисия. Това може да се разглежда като едно от най-значимите постижения, свързани с работата по застъпничество на NIEM.

През 2021 г. Литва и други съседни държави наблюдаваха поток на нерегулярна миграция през границата на Беларус, който доведе до много предизвикателства пред литовското правителство. Неговият отговор в някои случаи беше незачитане на задълженията за защита на правата на човека и международното право по отношение на миграцията. Членовете на националната коалиция се присъединиха към други партньори от НПО и в застъпничество подготвиха съвместно писмо до Европейската комисия, с което поискаха да се предотвратят незаконните действия по отношение на лицата, търсещи закрила, и мигрантите. Това съвместно писмо беше прието благоприятно и получи отговор от члена на Европейската комисия, отговарящ за вътрешните работи Илва Йохансон, която обясни какви инструменти се подготвят за тази и подобни кризи на равнище ЕС.

В началото на проекта нямаше официална организация на ЛПМЗ в Литва. Следователно тяхното участие се проявява на индивидуална основа, като са правени консултации с отделни ЛПМЗ и са насърчавани да създадат официална организация, представляваща техните интереси.

В края на 2019 г. бе създадена официална организация „Съвет за бежанците на Литва“. Оттогава представителите на „Съвета на бежанците на Литва“ участват в изследвания на NIEM чрез събиране на данни, организиране на фокус групи и представяне на резултатите от изследванията на национални събития и коалиционни срещи на NIEM.

Нидерландия

Застъпничеството на NIEM в Нидерландия не беше много успешно, което се дължи на няколко причини.

Най-важната причина е, че пейзажът на застъпничеството в Нидерландия вече е доста наситен, като по

този начин се възпрепятства способността ни да извършваме дейности по застъпничество. Може би, ако бяхме се включили по-активно в нидерландския пейзаж на застъпничеството в началото на проекта и ако бяхме обединили усилията си с други щяхме да сме по-успешни в застъпническите си дейности.

Въпреки това успяхме да организираме някои срещи на националните коалиции. Благодарение на нашия академичен профил като университет, успяхме да организираме национални събития с участието на студенти, академици и други заинтересовани страни. По време на едно от националните събития, насочени към разпространение, ние представихме резултатите от проекта NIEM пред студенти, интересувани се от (европейска) миграция, други учени и местни заинтересовани страни. Поради пандемията от COVID-19 успяхме да организираме подобно национално събитие само още веднъж и онлайн. Пандемията от COVID-19 също попречи на застъпническата ни дейност.

В Нидерландия ЛПМЗ не са участвали в работата по застъпничество.

Полша

Това, което проектът NIEM в Полша представи на публичните дебати за интеграцията на бежанците, е създаването на Съвет за бежанците за проекта NIEM, който да позиционира ЛПМЗ в центъра на дискусиите за интеграционните политики, поне в рамките на проекта. Целта на създаването на Съвета беше да се засили влиянието на хората с бежански произход в Полша върху дебатите относно формата на политиките за интеграция, техните резултати и промени в политиките, както и да се засили тяхното влияние върху изследванията върху интеграцията на лицата, търсещи и получили международна закрила, тъй като това е групата, която е засегната от ефектите на политиката за интеграция и резултатите от изследванията са отправна точка за политиките.

В Съвета бяха поканени активисти и общностни лидери с опит в принудителната миграция, участващи в действия за межкултурен диалог и интеграция, работещи предимно като съветници по интеграцията или асистенти, межкултурни ментори и др. Десет души участваха в работата на Съвета, като представляваха различни културни групи ЛПМЗ в Полша и различни периоди на престой и интеграция. Ценността на Съвета беше също така в това да запознае членовете на Съвета един с друг (повечето от тях не се познаваха преди), за да се създаде обща платформа, която би могла да си сътрудничи като група и евентуално да продължи работата им след проекта, ако решат да го направят.

Създаването на Съвета ни позволи да възприемем по-насочен към ЛПМЗ подход към дебата относно интеграционните политики в проекта. Съветът определи дневния ред на най-неотложните области за обсъждане и предлагане на въвеждане на системни промени – напр. достъпът до жилищно настаняване и здравеопазване бяха определени като приоритети. Заклеченията и препоръките от вътрешните обсъждания в рамките на Съвета след това бяха обсъдени по време на срещите с различни заинтересовани страни и лица, вземащи решения в дадена област на интеграция. Резултатите от обсъжданията бяха обобщени в кратки доклади за политиката (policy briefs).

Тъй като ЛПМЗ са групата, която е заинтересована и засегната от политиките за интеграция, екипът на от Полша се опита да осъществи проекта, като взе предвид гледните точки на ЛПМЗ за националните резултати на NIEM и следователно беше създаден Съвет за бежанците за проекта NIEM. Ето защо при срещите по проекта с различни групи заинтересовани страни (коалиционни срещи, национални конференции) гласът на ЛПМЗ бе представен от активни общностни лидери – те коментираха резултатите от изследванията, обсъдиха области на интеграционните политики и др. Един приобщаващ

модел на обществени дебати относно интеграцията изглежда е от решаващо значение за оформянето на съответните политики.

Румъния

Проектът NIEM има голям принос за обединяването на енергията на гражданското общество, за да се засили гласът на защитниците на правата на човека и на ЛПМЗ. В началото на проекта не съществуваше Коалиция за правата на мигрантите и бежанците (CDMiR - *Coaliția pentru Drepturile Migrantilor și Refugiaților*). В края на проекта NIEM CDMiR имаше 23 членове (НПО) и петима поддръжници (ВКБООН Румъния и четири академични институции).

Коалицията е признат партньор за диалог по всички теми, свързани с имиграцията. В контекста на войната в Украйна правителството обяви шест тематични групи за изготвяне на планове за действие за интеграция на украинските бежанци: образование, здравеопазване, заетост, жилищно настаняване, уязвими групи, непълнолетни и деца и младежи. Съответното министерство координира всяка работна група и включва 1–2 представители на гражданското общество. CDMiR номинира представители във всички групи, а съответните министерства приеха номинациите на CDMiR.

По време на проекта NIEM Коалицията допринесе за публичните дебати по политиките и законодателството в областта на миграцията. CDMiR представи над 30 становища и препоръки. Някои примери за успешни инициативи за застъпничество са: подобрения на законодателството, свързано с достъп до образование, представени от CDMiR и приети от Парламента (2019); по-добри процедури за достъп до гражданство (2018); препоръки към проекта на Национална стратегия за имиграцията (2019) и проекта на Национална стратегия за социално включване (2020), приети от съответните министерства.

Поради относително малкия брой ЛПМЗ и липсата на структурирана рамка за диалог, в повечето случаи ЛПМЗ имат малко възможности да участват пряко в политическия процес в Румъния.

Една от основните цели на CDMiR беше да предостави права на ЛПМЗ и да направи така, че гласовете им да бъдат чути:

- на всички национални събития CDMiR покани ЛПМЗ и им предложи думата,
- коалицията си сътрудничи тясно със сдружение на граждани, родени в различни държави (поради бюрократичната тежест, ЛПМЗ срещат трудности при регистрирането на собствени сдружения) и едно от тези сдружения е член на Коалицията,
- повечето членуващи организации работят с ЛПМЗ, когато е възможно.

Словения

Миграцията, убежището и интеграцията бяха теми, по които Институтът за мир (ИМ) вече е работил досега, обаче, с проекта NIEM (а също и някои други, като MIPEX, EWSI и т.н.) бихме могли да кажем, че ИМ е консолидиран като ключова изследователска институция в тези области в страната.

NIEM със своя специфичен инструмент ни даде възможност да проведем първото цялостно изследване на интеграцията на ЛПМЗ в Словения. Въз основа на това написахме 3 обстойни национални доклада, които съдържат актуални и относими данни.

Един от много успешните аспекти на научноизследователската и застъпническа работа на NIEM в Словения беше непрекъснатият ни контакт с и включване на ЛПМЗ (в интервюта, фокус групи, публични събития и срещи на коалицията, а ние също се постаряхме да ангажираме някои ЛПМЗ като колеги). Разглеждаме това като изключително важно, особено за повече от 6-годишен проект, който се фокусира върху ЛПМЗ.

Бихме казали, че също така постигнахме голям успех в работата в мрежа и изграждането на коалиции с всички заинтересовани страни в тази област, което също помогна за застъпническата работа за повишаване на осведомеността по темата.

Въпреки последователните научни изследвания, за съжаление, мнозинството от тях не са били използвани при изготвянето на политики и законодателни промени. Надяваме се, че това ще се случи в бъдеще. Ще се опитаме да засилим сътрудничеството с институциите и искаме те да ни възприемат като свой съюзник при изготвянето на възможно най-добрите политики. Всички ние имаме (или би трябвало да имаме) обща цел, която е да подобрим интеграцията и приобщаването на чужденците в словенското общество и по този начин да създадем приятна и функционална социална сфера както за местното население, така и за имигрантите.

ИМ винаги е следвал принципа за включване на целевите групи в научноизследователската и застъпническа дейност – „никога за тях без тях“. През 2019 г. в проекта NIEM е ангажиран преводач и културен посредник с бежански произход и това дава на работата по проекта така необходимата гледна точка на бежанците. През последната година от проекта екипът представи груп културен посредник (жена), тъй като разбрахме, че конкретен културен посредник дава достъп до определено население (имайки предвид пол, религия или някаква друга идентичност).

Културните медиатори също ни помогнаха в събития на NIEM, улеснявайки сътрудничеството с бежанската общност и включването им в застъпническото и работата с обществеността. Поканихме ЛПМЗ на национални събития като лектори. Организирахме и национални коалиционни срещи с ЛПМЗ, за да поддържаме контакти, да ги информираме за работата си и да следим проблемите, пред които са изправени.

Испания

Работата по застъпничество в Испания, която протича успоредно с изследователския процес, се оказва успешна и плодотворна по няколко начина. Първо, тя изгради доверие в коалиция, която през годините нарасна значително, включвайки основните участници и заинтересовани страни в областта на убежището както на национално, така и на местно ниво. Това, от една страна, доведе до важни срещи и събития, в които оценките на NIEM служат като емпирична основа за общи политически разсъждения (относно общото положение на системата за приемане, но също така се съсредоточи върху конкретни въпроси/предизвикателства, особено важни за заинтересованите страни). От друга страна, тя даде възможност да се генерират нови последващи проекти в координация с някои заинтересовани страни, като напр. проучването на резултатите от интеграцията на ЛПМЗ, осъществено с ВКБООН Испания. В по-общ план работата по застъпничество позволи изследванията и прозренията на NIEM да бъдат поставени в рамките на по-широк дебат относно търсещите закрила и интеграцията на ЛПМЗ на публично и медийно равнище. ЛПМЗ не участваха пряко в работата ни по застъпничество.

Швеция

В Швеция съществува широк консенсус относно значението на приемането и интеграцията на ЛПМЗ. Фокусът беше поставен върху установяването на системно междусекторно сътрудничество при провеждането на научните изследвания по НИЕМ с цел разпространение на резултатите от научните изследвания сред специалистите и заинтересованите страни. Също така активно обменихме опит с 2 държави от НИЕМ – Нидерландия и Литва – в изграждането на нашата международна коалиция.

Шведският екип, като част от заседанията на коалицията, проведе няколко академични семинара и междусекторни сесии за брейнсторминг/разговори. Свързахме се не само с изследователи, които се занимават с подобни изследователски програми, но и с практики. Също така интервюирахме и проведохме наблюдения на участниците, където ЛПМЗ участват в дейностите на гражданското общество и взаимодействат с тях.

Опитахме се да свържем гласовете на ЛПМЗ чрез ангажиране с граждански организации. Положихме усилия да отразим гласовете на ЛПМЗ не само чрез представителите на гражданските организации, но и чрез наблюдение на участниците и интервюта с ЛПМЗ.

Пример, при който гласовете на ЛПМЗ бяха централни, беше на една от срещите на коалицията, проведени през 2021 г. <https://www.youtube.com/watch?v=s4lFsF9xUUM>

Перспектива на лицата, получили международна закрила

В този финален раздел включваме някои цитати на ЛПМЗ, които бяха споделени с изследователи от NIEM по време на целия проект:

„Никоя община не иска да подпише споразумение за интеграция с мен и семейството ми – какво се предполага, че трябва да направим?“ - М.П., Сирия (България)

„Най-важното за мен е, че успех да си намеря работа благодарение на владението на редки езици и по този начин можех да издържа семейството си. Не можехме да разчитаме на държавата“ - М.Т., Афганистан (България)

„Животът в лагера [т.е. в едно от съоръженията на МВР] е наистина труден. Нямаш уединение, нямаш какво да правиш, нямаш приятели, и не говориш езика. [...] Просто седях там, без да правя нищо, и страдах от депресия. Беше ужасно.“ А., Украйна (Чехия)

„По време на интервюто [за работа] не споменах, че кандидатствам за закрила [...]. Казах това на работодателя едва след като получих работата и подписах договора. Работодателят се уплаши и реши, че е незаконно. Едва след като се свързаха [с със специализирана НПО], те видяха, че всичко е наред.“ Н.Н. (Чехия)

„Откакто пристигнах във Франция, никога не съм имал достъп до настаняване, въпреки че имам трудов договор. Чакам жилище от няколко месеца и смятам, че подкрепата на социалните работници не е достатъчна. Много е трудно да се живее в тези условия, на улицата, след всичко, което преживях.“ А., Конго (Франция)

„Много бежанци, живеещи във Франция, имат много високо ниво на образование от родината си. Проблемът е, че във Франция се регулират твърде много работни места и те са изправени пред трудности да получат дипломите и уменията си. Следователно, те губят доверие в себе си, защото трябва да започнат от нулата. Трябва да се положат повече усилия, за да се помогне на бежанците в този смисъл.“ Е., Албания (Франция)

„Много хора не са информирани за статута на бежанец и не разбират нашата ситуация и особеностите на нашия статут. Считам, че е необходимо да се повиши осведомеността сред хората, които предоставят услуги, за да се улесни достъпът ни до права.“ Ф., Гвинея (Франция)

„Част от информацията, свързана с грижите, по-специално по отношение на психологически или психиатрични такива, не е лесно разбираема“ Н.Н. (Италия)

„Няма да кажем „дайте ни пари“. Дайте ни инструменти, за да можем да функционираме като хора в общността“. Н.Н. (Латвия)

„Ние не сме тук като гости, като хора, които идват на почивка. Няма просто да влезем и след това да си тръгнем. За нас това не е разглеждане на забележителности. Ако ме приемете като бежанец, трябва [да ми дадете] някои инструменти, за да оцелея“. Н.Н. (Латвия)

„Проблемът [ми] е, че дори и да мога да си позволя да наема апартамент в Латвия, собственикът няма да ми го даде под наем, защото, първо, съм чужденец и, второ, имам голямо семейство.“ Н.Н. (Латвия)

„Бих искал да подчертая [...] важността на наставниците. Те организират такива неща. За да си намеря работа, те също играят важна роля. Те [...] дори използват своята лична среда, лични мрежи. [...] Наставниците наистина помогна да се намери работа за бежанците.“ Н.Н. (Латвия)

„Иска ми се да имаше специални курсове за деца. Само за да подобрят интеграцията си на същото ниво като в училищата. Да изпратят децата си на безплатен курс. Иска ми се да беше така. Мисля, че е голям проблем, че децата не се интегрираха.“ Н.Н. (Латвия)

„Добре е, че имам къде да отседна, в [Приемния] център, но през повечето време се чувствам безпомощна там, без никакви реални възможности да си намеря работа“ - М., Сирия, 31 г. (Румъния)

„Процедурата за предоставяне на закрила беше бърза и мина добре и аз съм благодарен за това. Сега всички ми казват, че имам всички права, но какво се предполага да направя сам?“ М., Сирия, 22 г. (Румъния)

„Имам две деца и не можех да ги запиша на училище, докато фондацията [Save the Children] не ми помогна. Без тяхната помощ, никой не би ми помогнал“ У., Сирия (Румъния)

„В момента не работя, но съм длъжен да търся работа, която е на по-ниско ниво от квалификацията и образованието ми. Аз съм лекар, но търся работа в ресторанти“. Н.Н. (Словения)

„В административните служби или други публични институции отказват да говорят на английски език. Веднъж в Упрауна Енота, дамата отказа да говори с мен на английски и аз все още не говоря свободно словенски и тя ми каза да „отида и да уча и когато говорите свободно словенски, елате“. Н.Н. (Словения)

„В крайна сметка пандемията беше обявена и в крайна сметка 300 души останаха в приют със 180 легла. Не можехме да напуснем стаята и не разполагахме с достатъчно ресурси. Самият аз преживях сексуален тормоз“. ЛПМЗ от Колумбия (Испания)

„Практиците смятат, че мигрантите са единни, че има само един вид миграция. Практиците следва да вземат предвид какъв тип мигранти пристигат и защо.“ Транссексуално ЛПМЗ от Латинска Америка (Испания)

„Чувствам се страхотно за Швеция, благодарен съм, че съм на спокойно място, в държава от първия свят и за общите условия, които имам. Но когато става въпрос за социалния ми живот, това е лошо. Социалният живот е труден тук. Винаги се чувствам изключен, дори в (програмните) курсове, които посещавам. Винаги се чувствам като аутсайдер“. Н.Н. (Швеция)

„[Интеграцията] никога няма да проработи. Тя е едностранна; винаги има задължение за ЛПМЗ да правят нещо като изучаване на езика, докато [членовете на] приемащата общност не правят нищо.“ Н.Н. (Швеция)

Снимки от проекта

България, 2021 Национален форум *Заедно пишем новите истории за интеграцията на бежанците*

България, 2021 г. Среца на коалицията *Инициативи, водени от бежанци*

Чехия, 19-та среща на коалицията, октомври 2021 г.

Франция, среща на NIEM

Гърция, 22-ра среща на коалицията с различни имами, представляващи различни религиозни общности

Гърция, 21-ва среща на коалицията: *Опитът на жените бежанки*

Среща на коалицията NIEM в Унгария, 9 октомври 2019 г.

Италия, среща на NIEM

Латвия, Представяне на националния доклад за Оценка 2, 12 април 2022 г.

Литва, среща на NIEM

Полша, среща на коалицията с представители на държавната публична администрация, участващи в интеграцията на ЛПМЗ, 2018 г.

Полша, Национален доклад за популяризиране на националния доклад, юни 2022 г.

Румъния, среща на националната коалиция

Румъния, презентация на NIEM

Словения, национално събитие януари 2020 г.

Испания, среща на NIEM

Окончателна конференция и снимки

На 20 юни 2022 г., по случай Световния ден на бежанците, партньорството на NIEM организира заключителната конференция „Интеграцията на бежанците в ЕС – какво следва? Европейска конференция за мониторинг и подобряване на политиките“ в Брюксел, Белгия.

Сред поканените гости бяха Лука Барани (Европейска комисия, Генерална дирекция Миграция и вътрешни работи), Бежум Дерели (Европейски съвет за бежанци и изгнаници), Софи Магенис (регионален представител на ВКБООН по въпросите на ЕС в Брюксел) и Янина Очойска (член на Европейския парламент), които се включиха в експертната дискусия за настоящите предизвикателства, пред които са изправени държавите – членки на ЕС по отношение на засилената принудителна миграция от Украйна и прилагането на директивата за временна закрила. Те обсъдиха, наред с другото, какъв вид подкрепа Европейският съюз може да предостави на държавите членки по време на хуманитарната криза и какви решения биха могли да подобрят интеграционната подкрепа за лицата, на които е предоставена международна закрила във всички държави членки.

Лидерите на бежанските общности споделиха опыта си от дейности, предоставяни на местно ниво, за укрепване на застъпничеството на разселените лица и участието на обществеността, както и предложения за засилване на участието на принудителните мигранти в консултации и създаване на политики за по-ефективна и приобщаваща политика за интеграция.

Снимки от Umit Vurel

